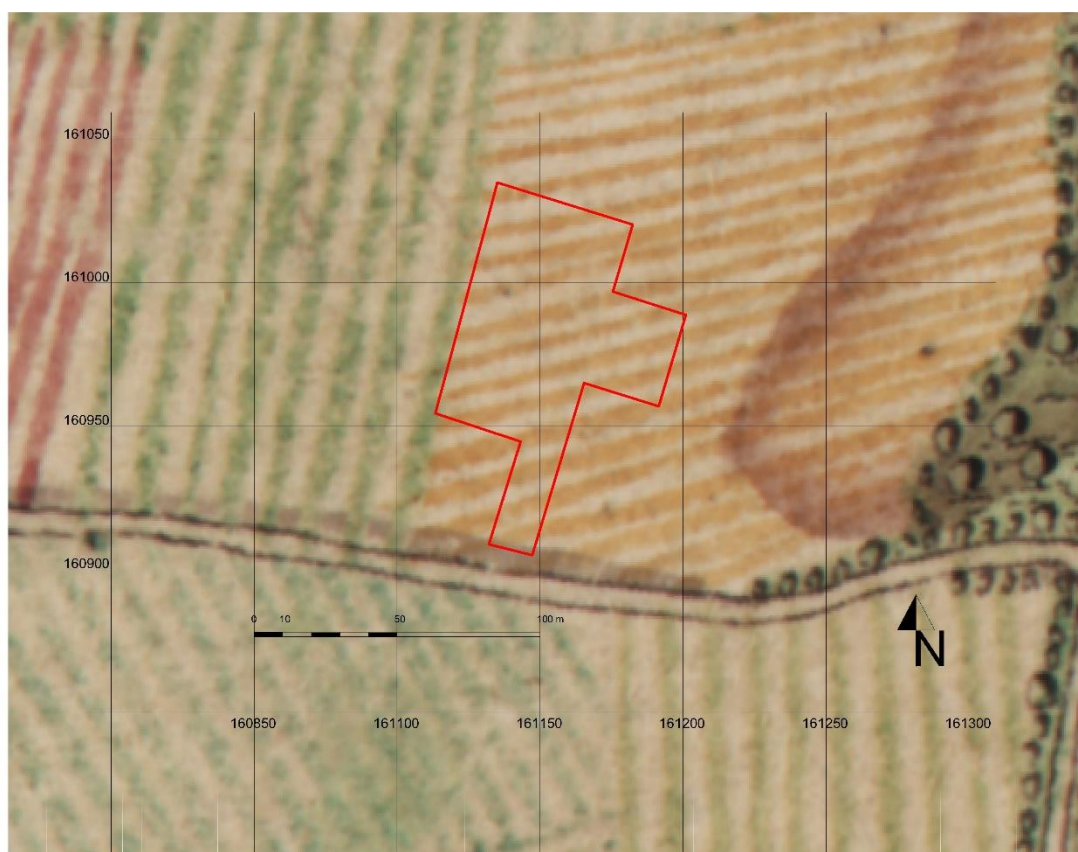

Archeologienota met uitgesteld vooronderzoek

Overijse, Bredestraat

Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

DOSSIER 2017E335

Bouwen & Milieu nv

Erkend als Bodemsaneringsdeskundige type 2 (Ovam-Vlaanderen)

Erkend als expert in de Bodemverontreiniging (Leefmilieu Brussel)

Hasseltsesteenweg 2
B-3800 Sint-Truiden (BE)

In samenwerking met erkend archeoloog Rik van de Konijnenburg (Haast bvba)
expert in Historisch en Archeologisch onderzoek, Studies en Toegepast onderzoek

Dossiernr.: 2017E335
wettelijk depot: D/2017/14.148/14

INHOUD

1. Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	
1.1.1 Projectcode	
1.1.2 Nummer wettelijk depot	
1.1.3 Naam en erkenningsnummer archeoloog	
1.1.4 Naam en adres van de opdrachtgever	
1.1.5 Locatiegegevens	
1.1.5.1 Provincie	
1.1.5.2 Gemeente	
1.1.5.3 Deelgemeente	
1.1.5.4 Adres	
1.1.5.5 Toponiem	
1.1.5.6 Bounding box	
1.1.6 Kadastrale gegevens en plan met afbakening	
1.2 Topografische kaart en luchtfoto	
1.3 Begin- en einddatum van het bureauonderzoek	
1.4 Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed	
2. Archeologische voorkennis	7
3. De onderzoeksopdracht	7
3.1 De randvoorwaarden	
3.2 Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied	
3.3 De geplande werken	
4. Werkwijze en strategie van het onderzoek	11
4.1 Motivering van de onderzoeksstrategie, - methoden en –technieken	
4.2 De organisatie van het onderzoek	
4.3 Het relevante gebruikte materiaal en technische specificaties	
5. Assessment van het project gebied	13
5.1 Landschappelijke ligging	
5.1.1 Fysiografie	
5.1.2 Aardkundige situering	
5.1.3 Hydrografische situering	
5.1.4 Grondgebruik	
5.1.5 Algemene geologische opbouw	
5.2 Historische beschrijving en situering op historische kaarten en luchtfoto's	
5.3 Situering op historische kaarten en luchtfoto's	
5.4 Archeologisch kader	
Beschrijving van het potentieel op kennisvermeerdering	
6.1 Aard van de potentiële kennis: archeologische verwachting	
6.2 Te beantwoorden onderzoeksvragen om het aanwezige potentieel te exploiteren	
6.3 Waardering van het potentieel op kennisvermeerdering en motivering	34
7.1 Beschrijving van de aanpak	37
8. Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek	38
9. Samenvatting voor een breed publiek	40
10. Bibliografie	41
11. Lijst met afbeeldingen	42
12. Lijst van de plannen (bijlagen)	43

Coverfoto: het terrein gesitueerd op de Ferraris kaarten (bron: www.geopunt.be)

Auteur: Anne De Loof, archeoloog

Autorisatie: Rik van de Konijnenburg, erkend archeoloog 2015/00041

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2017/14.148/14

1. Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

1.1.1 Projectcode: 2017E335

1.1.2 Nummer wettelijk depot: D/2017/14.148/14

1.1.3 Naam en erkenningsnummer archeoloog: Rik van de Konijnenburg, OE/ERK/Archeoloog/2015/00041, Grauwe Torenwal 6/00/1 – 3960 Bree

1.1.4 Naam en adres van de opdrachtgever: Verelst-Gilen bvba, Molenstraat 31, 3850 Nieuwerkerken

1.1.5 Locatiegegevens:

1.1.5.1 Provincie: Vlaams-Brabant

1.1.5.2 Gemeente: Overijse

1.1.5.3 Deelgemeente:

1.1.5.4 Adres: Bredestraat

1.1.5.5 Toponiem:

1.1.5.6 Bounding box:

De xy-coördinaten (stelsel Lambert72):

Nr	X	Y
1	161135.68	161034.69
2	161182.42	161020.32
3	161201.02	160988.75
4	161191.49	161956.87
5	161147.31	160904.86
6	161114.09	160954.61

Afbeelding 1: Bounding box, het projectgebied in rood, www.geopunt.be

1.1.6 Kadastrale gegevens en plan met afbakening

Het projectgebied ligt in de gemeente Overijse, 6de afdeling, sectie L percelen 391N4, 391R4,, 391G5 en 391Z5 (deel). Volgens de CadGis van het kadaster (http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE) hebben de percelen een oppervlakte van (afgerond op twee decimalen):

391N4: oppervlakte 1198,64 m²

391R4: oppervlakte 1454,31 m²

391G5: oppervlakte 1876,57 m²

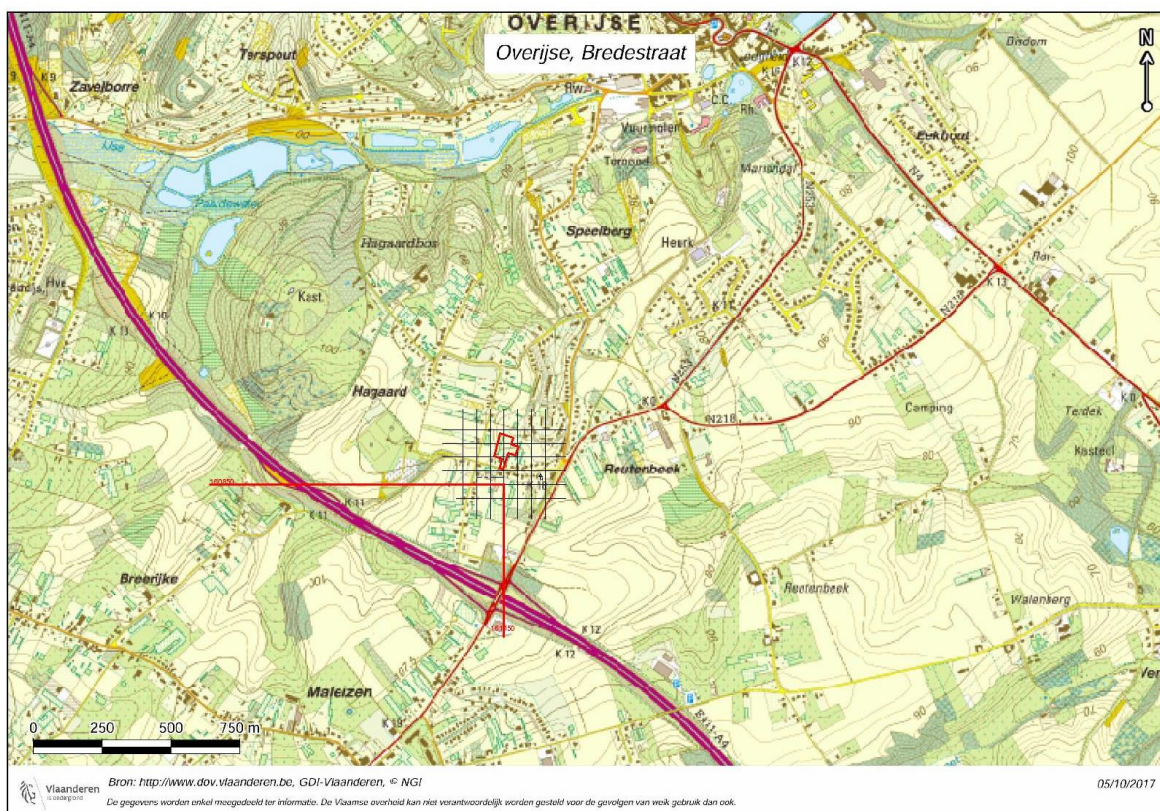
391Z5 (het hele perceel) : oppervlakte 1638,42 m²

De totale oppervlakte is 6167,94 m².

Afbeelding 2: de kadastrale kaart, het projectgebied in rood, alle percelen in groen www.cadgis.be

1.2 Topografische kaart en luchtfoto

Afbeelding 3: het projectgebied op de topografische kaart www.dov.vlaanderen.be

Afbeelding 4: luchtfoto 2016, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

1.3 Begin- en einddatum van het bureauonderzoek

Het bureauonderzoek ter opmaak van deze nota startte op 04/08/2017 en werd afgerond op 06/10/2017.

1.4 Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed

Bureauonderzoek

Geologische dateringen: Quartair, Tertiair

Bodems: Eutric Cambisol, Eutric Nudiargic Retisols

Bodemgebruik: bebouwde zones, overig afgedekt, gras/struiken

Archeologische indicaties: hoeve, losse vondsten

Dateringen: late Middeleeuwen, 18de eeuw

2. Archeologische voorkennis

Onbekend; er is in het projectgebied nooit archeologisch onderzoek uitgevoerd. Op een afstand tussen 250 m en 1 km zijn er enkele afgebakende zones CAI (zie 5.4 Archeologisch kader).

3. De onderzoeksopdracht

3.1. Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied

- Zijn er archeologische of historische gegevens bekend over de site?
- Zijn er indicaties voor bodemverstoringen die het bodemarchief kunnen vernietigd of omwoeld hebben?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen (gehad) hebben op de gaafheid van het bodemarchief, c.q. archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief - Indien er voldoende aanwijzingen zijn om te stellen dat het terrein weinig of niet verstoord is, welke maatregelen dienen te worden genomen om het terrein verder landschappelijk en archeologisch te waarderen?

3.2 De randvoorwaarden

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de verkavelingsaanvraag in Overijse, Bredestraat, kadastrale gegevens 6de afdeling sectie L percelen 391N4, 391R4, , 391G5 en 391Z5 (deel). Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een stedenbouwkundige aanvraag is afhankelijk van een aantal criteria: - De totale oppervlakte van de percelen - De oppervlakte van de geplande bodemingrepen - De ruimtelijke bestemming van het terrein - De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de CAI (Centraal Archeologische Inventaris Onroerend Erfgoed).

De opdrachtgever, die nog de eigenaar van de percelen is, vraagt uitstel van veldwerk omdat hij pas definitief wenst te investeren in het project na de termijn van indiening van bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek en de bindende adviezen van alle betrokken instanties om te voorkomen dat plannen dienen gewijzigd te worden.

3.2 De geplande werken

De huidige status van de percelen is volledig onbebouwd: er staan drie gebouwen op perceel 391Z5 die buiten de verkaveling zullen blijven (zie afbeelding 5, het verschillend gebruik van de percelen door de verkaveling).

Nu heeft het projectgebied geen bouwdensiteit, en op de laatst mogelijke luchtfoto uit 2016 blijkt duidelijk dat het gebied als bestaande uit gras/struiken is gebleven. Echter, op basis van de gegevens van dit onderzoek, moeten we – om de bouwdensiteit vast te stellen – ook de gebouwen (serres al afgebroken, zie punt 5.3) in de percelen bekijken: het projectgebied was – tot de bodembedekkingskaart uit 2012 – bijna volledig gebruikt voor deze structuren.

De nieuwe inplanting voorziet een nieuwe woonerf met 15 eengezinswoningen. De loten zullen een oppervlakte tussen 224 m² en 321 m² hebben en de woningen tussen 90 m² en 110 m².

De resterende oppervlakte zal voor interne wegen en gemeenschappelijke ruimte gebruikt worden, voor een totaliteit van 5486 m².

Het huidige terrein zal voor de fundering uitgegraven worden, en het gelijkvloers van de woningen zal het huidige maaiveld respecteren (er is geen kelder of parkeerkelder voorzien). De diepte van de fundering is onbekend, maar de fundamenteen worden altijd aangezet in de stabiele, vaste ondergrond, dus onder, dikwijls diep onder de teelaarde. Voor het bouwen van deze verkaveling zal over de volledige oppervlakte van de gebouwen de teelaarde verwijderd worden.

De bouwdensiteit bedraagt ca. 30% van de verkavelde oppervlakte.

Afbeelding 5: het verschillend gebruik van de percelen door de verkaveling

Afbeelding 6: het inplantingsplan, zoals aangereikt door de opdrachtgever

4. Werkwijze en strategie van het onderzoek

4.1 Motivering van de onderzoeksstrategie, -methoden en –technieken

Met dit bureauonderzoek willen we inzichten krijgen in de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het onderzoeksgebied en de omgeving. Die inzichten worden verder getoetst aan de geplande ingrepen in de bodem. Het doel is te bepalen in hoeverre verder archeologisch onderzoek aangewezen is om zo te komen tot een programma van maatregelen teneinde de archeologische waarde en mogelijke kennisvermeerdering op archeologisch vlak voor de site en de omgeving van het projectgebied te kunnen inschatten. Om een antwoord te formuleren op de gestelde onderzoeksvragen werden diverse bronnen geraadpleegd waarvan de referenties gebundeld werden in punt 9 Bibliografie en bronnen.

In het bureauonderzoek werden alle nodige gegevens verzameld en besproken om te komen tot een gefundeerde uitspraak betreffende de archeologische verwachtingen in het betrokken projectgebied. Om een inzicht te krijgen in de archeologische kennis betreffende het gebied werd de Centraal Archeologische Inventaris geraadpleegd (<https://cai.onroerendergoed.be> en <https://geo.onroerendergoed.be>). Wat betreft de landschappelijke ligging, de tertiairgeologische en quartairgeologische gegevens en de geomorfologie werd gebruik gemaakt van de websites www.geopunt.be en <https://dov.vlaanderen.be>.

Via <https://geopunt.be>, <http://cartesius.be> en <http://mapire.eu> werden de historische kaarten geraadpleegd (Villaretkaarten, Ferrariskaarten, Vandermaelenkaarten, Atlas van Buurtwegen, Popp kaarten), topografische kaarten evenals luchtfoto's van het projectgebied van het jaar 1971 tot en met het jaar 2016; enkel de betekenisvolle foto's werden in deze studie opgenomen.

Het kadasterplan werd opgevraagd via de publieke cadgis viewer van de federale overheid (https://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE).

4.2. De organisatie van het onderzoek

In eerste instantie werden zoveel mogelijk cartografische en bibliografische gegevens betreffende het projectgebied bekeken samen met het opvragen van zoveel mogelijk gegevens bij de projectontwikkelaars. Daarna hebben we getracht deze gegevens zo overzichtelijk mogelijk weer te geven door middel van tekst en kaarten die als bijlagen bij dit rapport zijn toegevoegd.

4.3. Het relevante gebruikte materiaal en technische specificaties

Alle nodige informatie werd verzameld via het internet en bibliografische bronnen. De bouwplannen voor een bouwvergunning werden aangereikt door het architectenbureau en door de opdrachtgever. De kaarten die als bijlagen zijn toegevoegd, zijn gemaakt of bewerkt met de software van AUTOCAD 2010 en de PHOTOSHOP CS5.

4.4. Afwijkende methodiek

Niet van toepassing

4.5. Inbreng van specialisten

Niet van toepassing

4.6. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing

5. Assessment van het projectgebied

5.1 Landschappelijke ligging

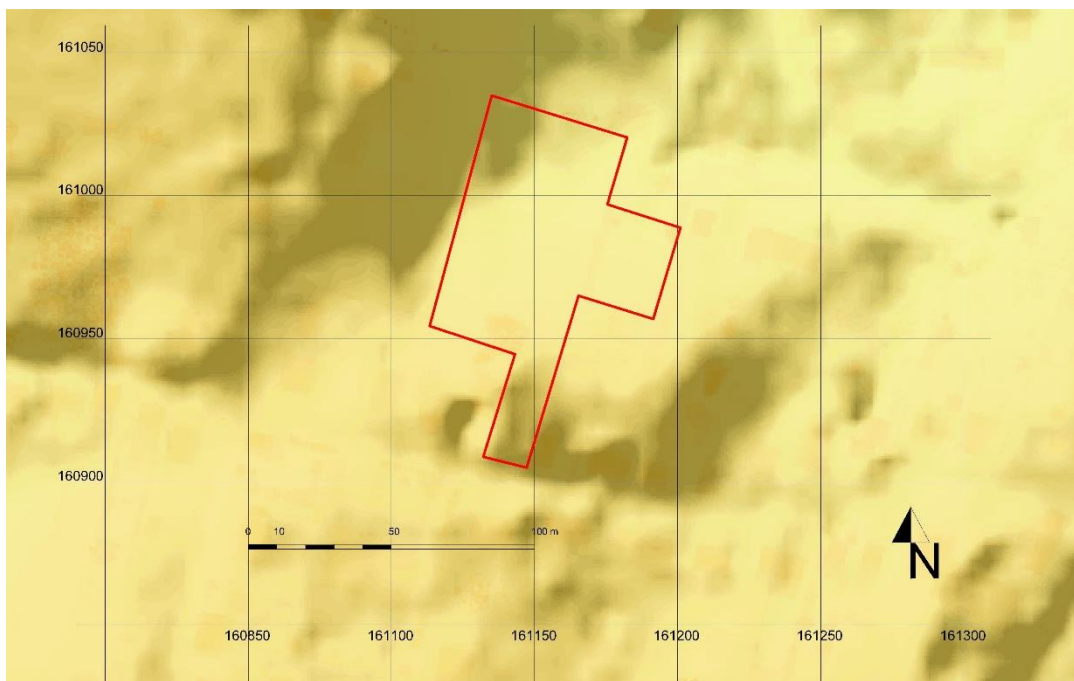
5.1.1. Fysiografie

Het projectgebied ligt in Overijse, een zeer uitgebreide gemeente gelegen tussen de Brusselse agglomeratie en de taalgrens, en het is in de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als “Brabantse leemstreek”.

De Brabantse Leemstreek is het centrale gedeelte van de Leemstreken in België, begrensd in het oosten door Haspengouw (waterscheidingslijn tussen Dijle en Grote Gete, doorlopend tot Namen), in het zuiden door de Beneden-Samber en het Bekken van Charleroi, in het westen door de Henegouwse Leemstreek (Zennevallei en waterscheiding Zenne-Sennette) en het Centrubekken en in het noorden door de lijn Brussel-Leuven-Tienen¹.

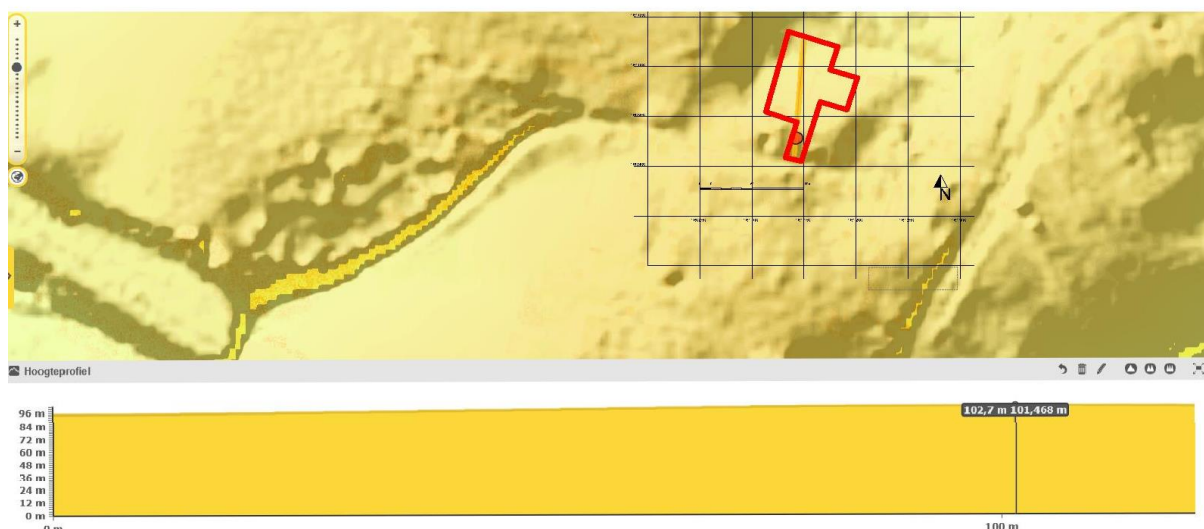
Het onderzoeksgebied situeert zich op de noordelijke zijde van leemrug ten zuiden van de Ijse.

Het onderzoeksgebied ligt op een hoogte van 102,9 TAW ten zuiden tot 95,5 m TAW ten noorden; dus het terrein heeft een helling in de richting van de Bredestraat van ca. 6,16% op een lengte van 120 m (afbeeldingen 7 en 8).

Afbeelding 7: hoogteprofiel, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Brabantse_Leemstreek

Afbeelding 8: DHMVlaanderen, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

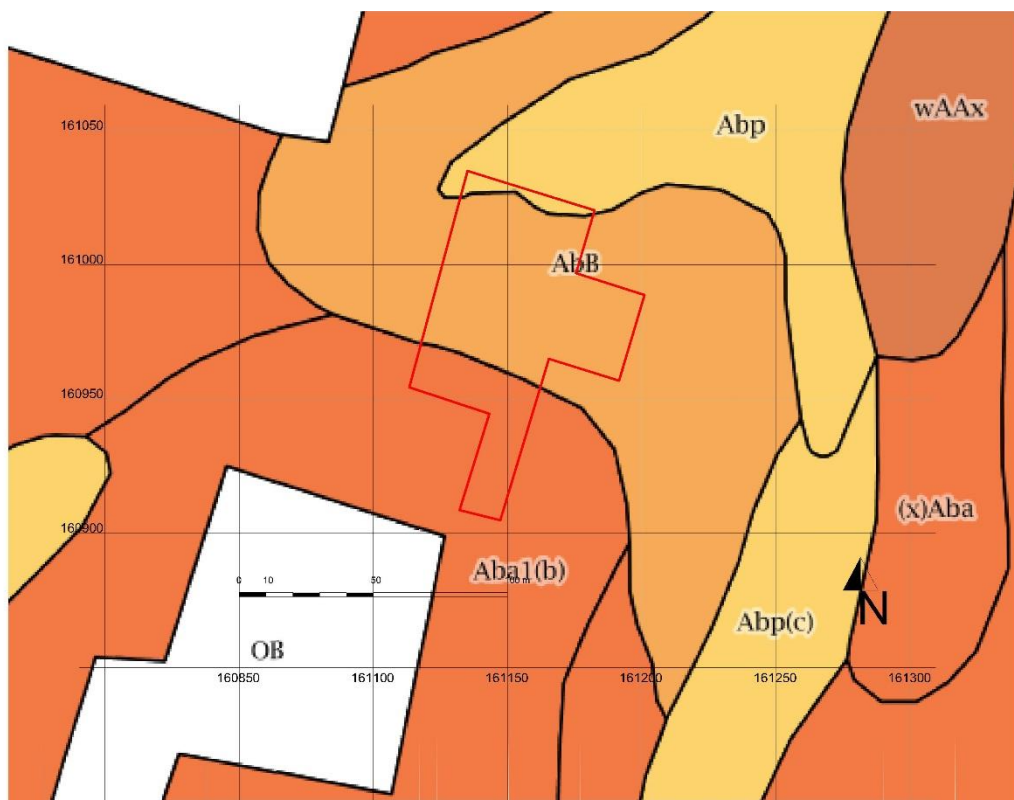
5.1.2 Aardkundige situering

Uit de bodemkaart kunnen we afleiden dat de percelen, van noord tot zuid, in drie verschillende bodemtypes liggen: Abp, is aan de noordelijke grens gesitueerd, AbB komt in de centrale zone voor, en Aba1(b) ligt aan de zuidelijke zijde van het projectgebied. (afbeelding 9).

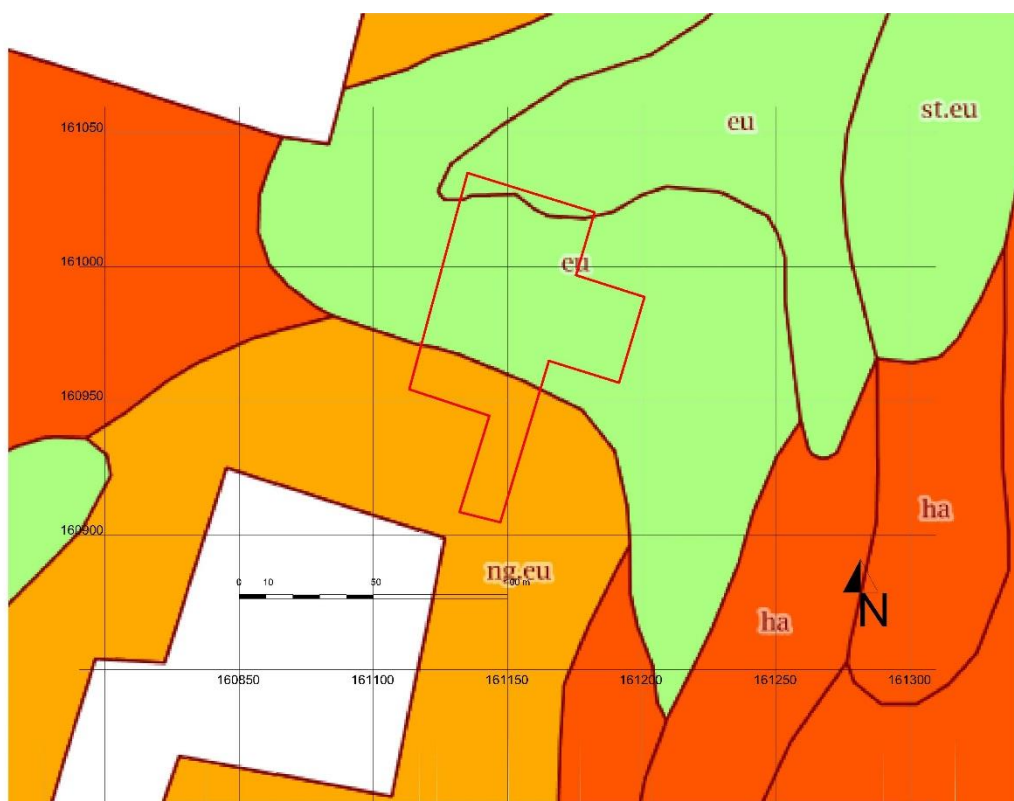
Abp is een droge bodem op leem zonder profielontwikkeling. De Abp gronden komen voor in colluviale droge leemdepressies. Deze gronden bestaan uit leem materiaal geërodeerd van de hoger liggende plateau gronden.

AbB bestaat uit droge leembodem met textuur B of structuur B horizont. Deze leemgronden komen in de Zandleemstreek voor nabij de overgangszone met de Leemstreek alsmede in de centrale alluviale vallei.

De serie Aba ontwikkelde zich in het Pleistocene leemdek en vertoont onder de A horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B-horizont. Deze Bt-horizont bestaat uit bruine zware leem met meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af. Bij Aba profielen met profielontwikkelingsvariante (b) vertoont de gevlekte textuur B horizont grijze strepen of gebleekte vlekken. Fase 0 en 1 geven respectievelijk het voorkomen aan van een dikke (> 40 cm) en dunne (<40cm) A-horizont.

Afbeelding 9: Bodemtype, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

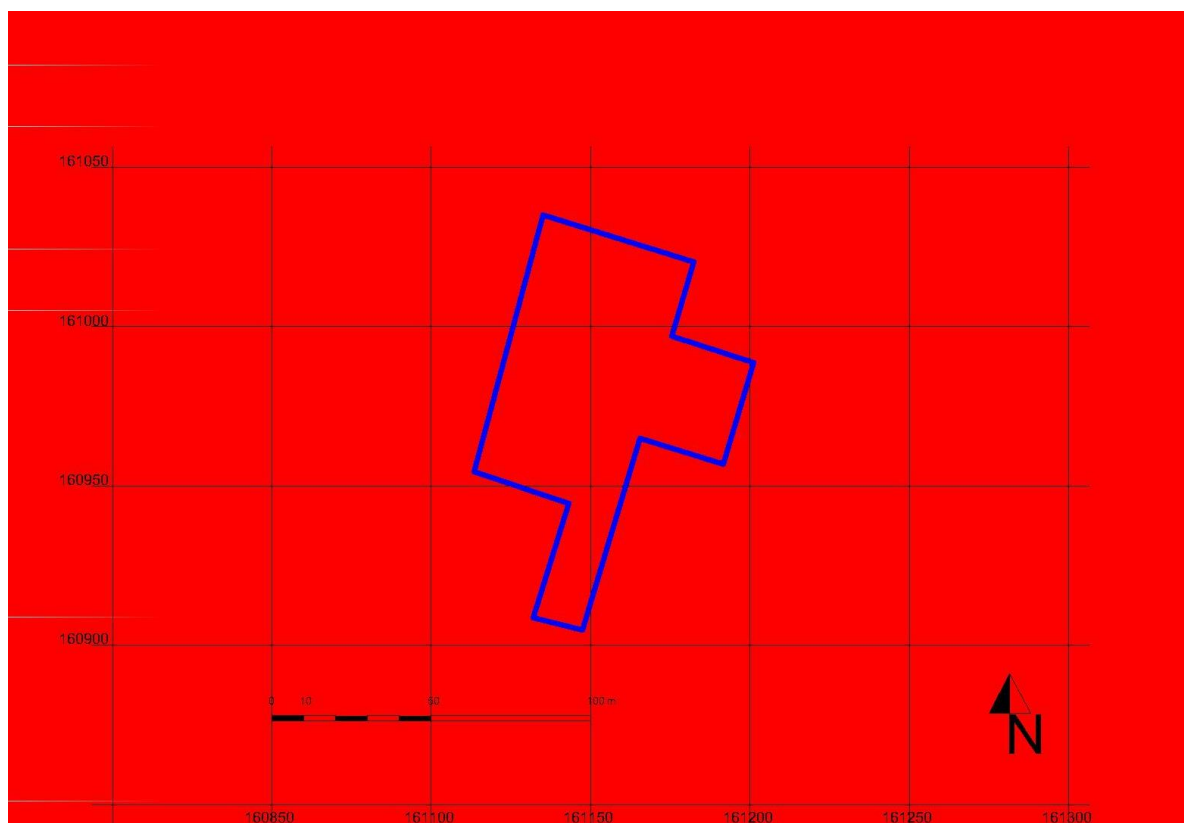
Afbeelding 10: Bodemtype volgens WRB, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Op de World Reference Base for Soil (WRB) - het internationaal bodemclassificatiesysteem en de standaard om bodemgegevens te harmoniseren binnen Europa – is het terrein waarin het plangebied ligt gekarteerd als Eutric Cambisol en Eutric Nudiargic Retisols (afbeelding 10).

Cambrisols liggen in de groep van bodems met een beperkte profielontwikkeling. Ze zijn verspreid over 2987 km² en in het Vlaamse Gewest hebben de meeste bodems van alluviale vlaktes en van de polders een profielontwikkeling met een “structuur of kleuren B horizont”.

Retisols zijn over het algemeen leem- of zandleembodems met een aanrijkingshorizont van klei binnen de eerste meter onder het maaiveld; Nudiargic verwijst naar het voorkomen van een klei-aanrijkingshorizont dat zich door erosie van de oppervlaktehorizonten in de ploeglaag of net onder de ploeglaag bevindt.

Volgens de erosiegevoeligheidskaart van de Vlaamse gemeenten is het projectgebied en de omgeving zeer sterk erosiegevoelig (rode kleur, klasse 1).

5.1.3 Hydrografische situering

Hydrografisch behoort het gebied tot het Dijlebekken. Ca 1200 m ten noorden stroomt de IJse en ca. 850 m ten oosten stroomt de Peerdebeek, een zijbeek van de Lane en slechts enkele honderden meter lang (afbeelding 12).

De IJse is een zijrivier van de Dijle in het stroomgebied van de Schelde. De bron ligt in het Zoniënwood ten zuiden van Brussel op de grens van Sint-Genesius-Rode en Hoeilaart².

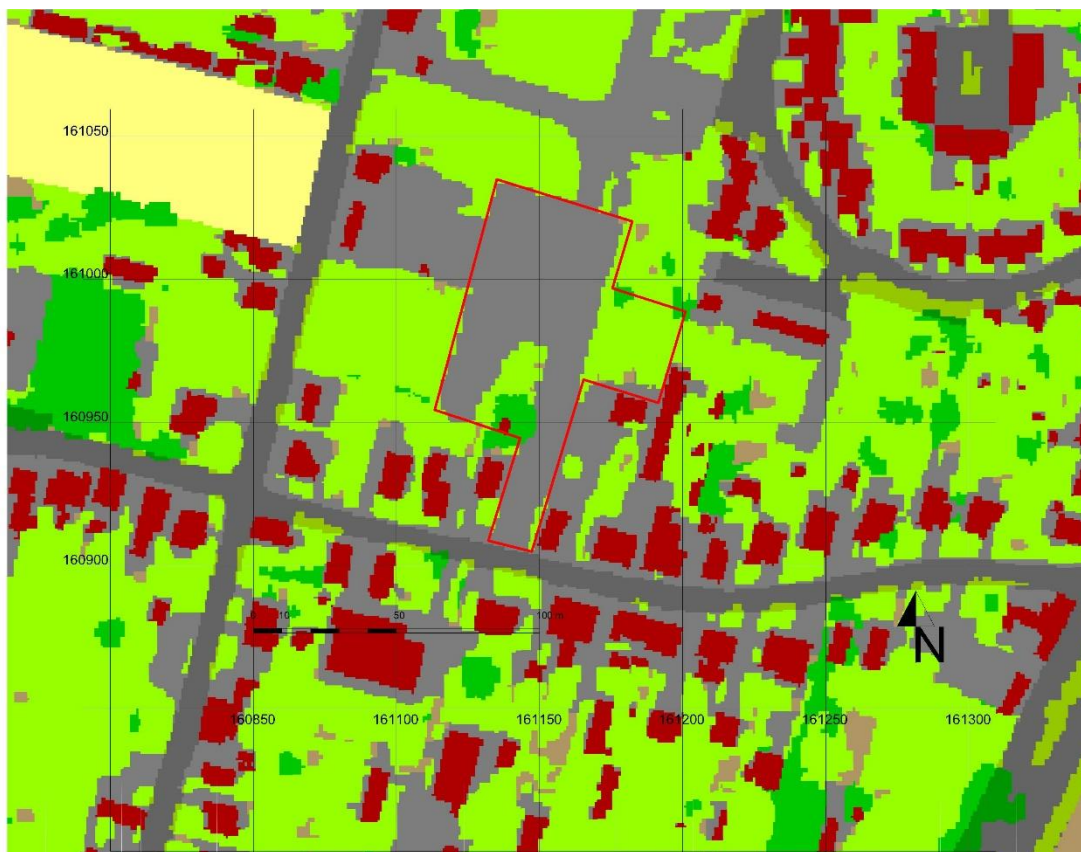

Afbeelding 12: Hydrografische kaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

5.1.4 Grondgebruik

Volgens de Bodembedekkingskaart is het gebied geclassificeerd als rood, grijs en lichtgroen (akker): de kleur rood komt door de gebouwen die op de kant liggen, de kleur grijs komt door de serres (De kaart, opname 2012, toont meer gebouwen dan de huidige status, zie ook 5.3 *Situering op historische kaarten en luchtfoto's*).

² <https://nl.wikipedia.org/wiki/IJse>

Afbeelding 13: Bodembedekkingskaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

5.1.5 Algemene geologische opbouw

Op de Tertiair geologische kaart is dit gebied gesitueerd in de formatie van Lede (afkorting Ld), afgezet in de zee die het noorden en midden van België bedekte tijdens het Eoceen (Lutetien)³. De formatie bestaat uit lichtgrijs fijn zand, soms kalksteenbanken, kalkhoudend, fossielhoudend (*Nummulites variolarius*), soms glauconiethoudend, basisgrind.

50 m ten noordoosten van het projectgebied ligt de formatie van Brussel. Deze formatie betreft een heterogene afzetting die bestaat uit een afwisseling van kalkrijke en kalkarme zandpakketten.

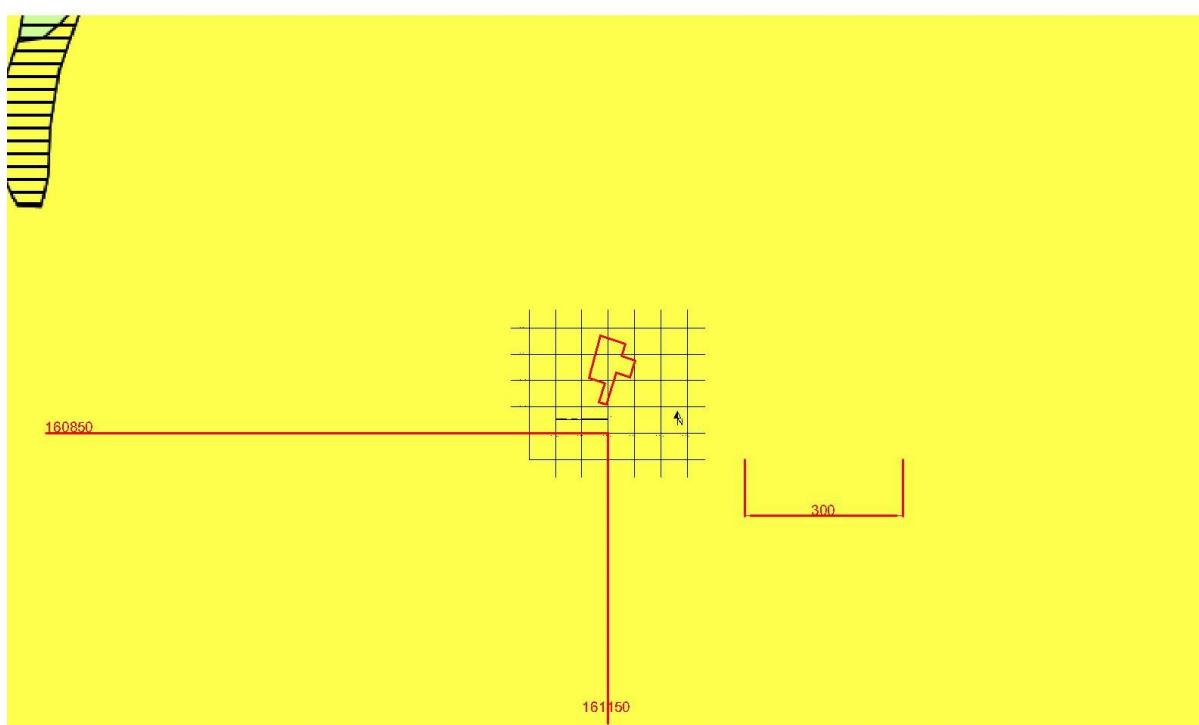
Volgens de Quartairgeologische kaart, zijn er geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie -type 2- waar het gebied ligt.

Ca. 800 m ten noorden, zijn er ook het type 3a en het type 2a.

³ https://nl.wikipedia.org/wiki/Formatie_van_Lede

Afbeelding 14: Tertiair geologische kaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Afbeelding 15: Quartaire geologische kaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

5.2. Historische beschrijving

Het projectgebied ligt in Overijse, ca. 1 km ten zuiden dan de Dorpskern⁴

Het centrum van Overijse met het dorpsplein rond de kerk, het kasteel Isque en het voormalige begijnhof als kernen.

Een eerste vermelding van Overijse gebeurt in 832 wanneer Lodewijk de Vrome zeven Mansi schenkt aan zijn leenman Aginulfus in Isca, de oude benaming van de gemeente. In 1001-1005 worden de inwoners ontslaan van het lepelrecht (belasting) op graan verkocht in Brussel, in 1234 ontvangt Overijse een charter met vrijheden van hertog Hendrik II.

Overijse ligt aan de zuidoostelijke rand van het Zoniënwood in de vruchtbare Ijsevallei. De gemeente vormde een knooppunt van wegen tussen Brussel, Tervuren, Mechelen, Leuven naar Waver Namen en Nijvel. Deze gunstige ligging, economische omstandigheden en de hertogelijke bescherming maakten van Overijse een belangrijke vrijheid met lange geschiedenis die haar hoogste bloei kende tussen de tweede helft van de 12de eeuw en midden 14de eeuw. In de 15de en 16de eeuw verviel de gemeente tot een gewone heerlijkheid bestuurd door de plaatselijke heren nadat de hertogen van Brabant er hun residentie verlieten. Verwoestingen tijdens de Tachtigjarige Oorlog en plunderingen in 1683-84 door Franse troepen versnelden het verval.

De druiventeelt, aangevat in 1878, kende een bloeiperiode tussen beide wereldoorlogen en veranderde sterk het aspect van de gemeente. Recente verkavelingen en bebouwing geven aan deze uitgestrekte gemeente met talrijke gehuchten een vrij sterk residentieel karakter.

De dorpskern is ingeplant op een steile helling met halverwege gelegen kerk en gemeenteplein. Het kasteel Isque van de plaatselijke heren is gesitueerd aan de voet van de helling bij de Ijse.

De belangrijkste elementen van het dorpsgezicht zijn het Justus Lipsiusplein, de tuin van het Justus Lipsiushuis, de Heuvelstraat, het Isque kasteel met tuin, vijver en omheiningmuur en in het zuidwesten de omgeving van het voormalig Begijnhof.

Het Justus Lipsiusplein vormt samen met de aanzet van de sterk slingerende en hellende Waversesteenweg rond de kerk een karaktervol dorpsplein rond de gotische Sint-Martinus dorpskerk. De bebouwing bestaat grotendeels uit grote dorpswoningen uit de 17de, 18de en 19de eeuw waarvan een groot deel bepleisterd of gecementeerd. De voormalige afspanning “De Bonte Os” heden het

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Dorpskern Overijse [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/302503> (geraadpleegd op 4 augustus 2017).

druivenmuseum, de Sint-Martinuskerk, het Justus Lipsiushuis met tuin en het Isque kasteel zijn de beschermde monumenten in het centrum. De beschermde tuin van het Justus Lipsiushuis is van visueel belang als enige groene zone aan het dorpsplein. Het Isque kasteel en bijhorende tuin langs de Ijse vormen een belangrijke open ruimte in het dorpsgezicht

De Heuvelstraat heeft een sterk bewaard homogeen karakter met een visueel aantrekkelijke zichtas vanaf de Brusselse steenweg van waar ze sterk afdaalt, waardoor men een zicht heeft op de lager liggende daken. Deze straat is de oude weg naar Hoeilaart met voornamelijk huizen uit de 19de eeuw met in sommige gevallen een oudere kern. De straat bevat veel woningen van een specifiek huistype uit de 19de eeuw dat ook in andere straten veelvuldig voorkomt: grijsge schilderde en beraapte voorgevelbepleistering met rechthoekige muuropeningen met min of meer uitgewerkte stucornamenten.

Verder zijn er verschillende smalle straatjes, zoals het Fezelaarstraatje, het Coomansstraatje en het Kardaansstraatje die het aspect van het dorp verlevendigen. Doorheen deze voetgangerswegen heeft men verrassende perspectieven zoals op de Sint-Martinuskerk vanuit het Fezelaarstraatje en het zicht op de pastorie door de Rowiestraat.

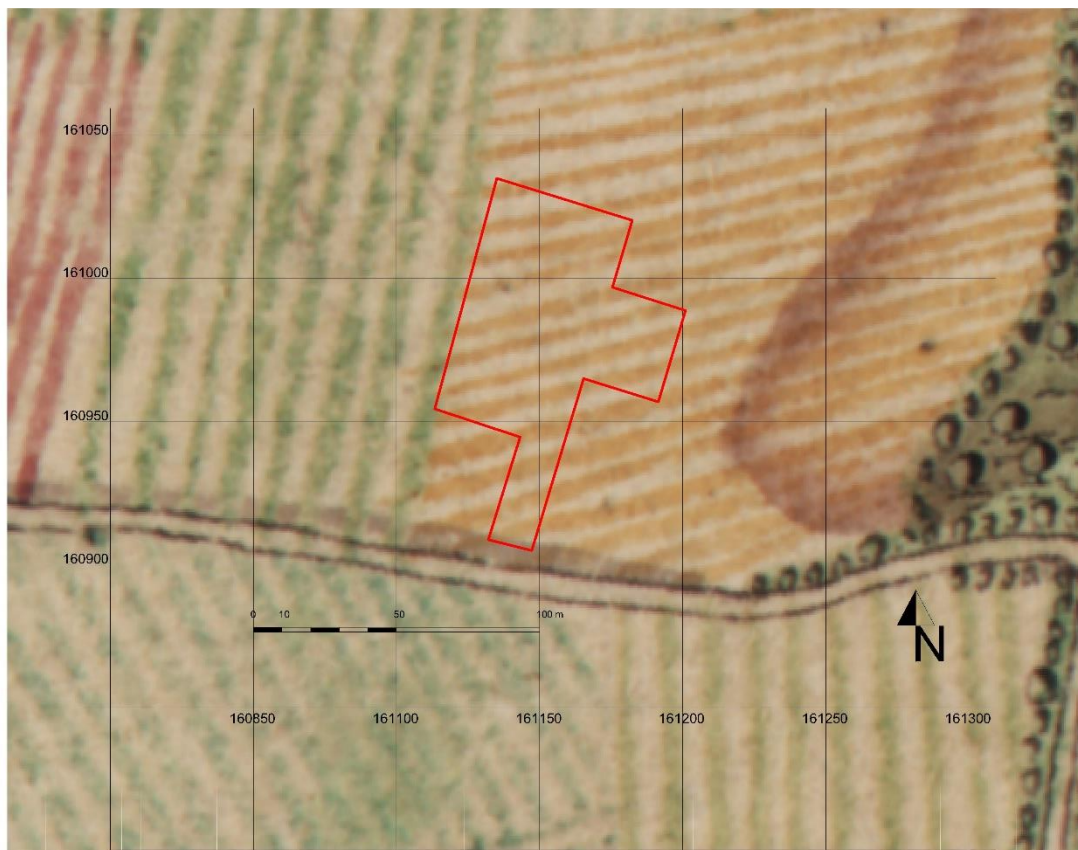
Het Kardaansstraatje zou mogelijks het oude tracé van een omwalling zijn. Haar typische karakter is toe te schrijven aan de groene begroeiing aan twee kanten en de bakstenen afsluitingsmuren van de tuinen aan de oostzijde van het Justus Lipsiusplein.

In het dorpsgezicht bevinden zich ook twee voormalige brouwerijen: de "Brasserie du Béguinage" en de "Brouwerij Lootvoet". Brouwerij Lootvoet, gedateerd 1905, bevindt zich op de IJseweg tegenover de ingang in de muur van het Isque kasteel. De Brasserie du Béguinage vormt de begrenzing van het zicht bergafwaarts in de Gebr. Danhieuxstraat en vormt de oostelijke grens van het voormalige begijnhof. Het is een industriële constructie uit het begin van de 19de eeuw op een plaats waar reeds in de 17de eeuw een brouwerij vermeld wordt. Brouwerijen brachten in de middeleeuwen een zekere welvaart in Overijse.

In het begijnhof bevinden zich de beschermde begijnhofkapel en de Maalderij De Vuurmolen. De begijnhofkapel is het enige overblijfsel van het Begijnhof Mariadal van Overijse, met een eerste vermelding in de 13de eeuw. In de kapel bevinden er zich grafstenen van notabelen uit de 14de en 17de eeuw. De maalderij vuurvogel is waarschijnlijk een eerste volledig betonnen fabriek in België en neemt met zijn vijf verdiepingen een prominente plaats in de omgeving.

5.3 Situering op historische kaarten en luchtfoto's

Op de Ferraris kaarten⁵ bevinden er zich langs de Bredestraat (die al bestaat) alleen velden, in het projectgebied en zijn omgeving (afbeelding 16).

Afbeelding 16: Ferraris kaarten, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

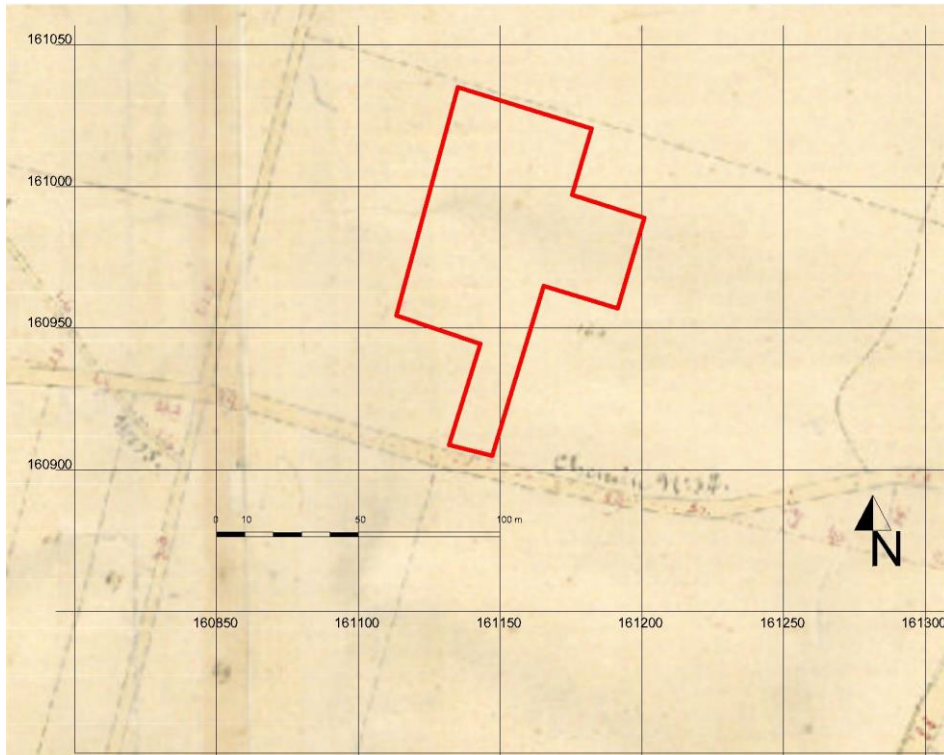
Uit de Atlas der buurtwegen⁶ kunnen we afleiden dat alle percelen deel uitmaken van het enige perceel 164 en dat de Bredestraat met het tracé van *Chemin 34* klopt (afbeelding 17).

⁵ De Ferrariskaarten (Carte de Ferraris) zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Zij kwamen tussen 1771 en 1778 tot stand onder leiding van Joseph de Ferraris, generaal bij de Oostenrijkse artillerie, veldmaarschalk in de Oostenrijkse Nederlanden. Het is de eerste systematische en grootschalige kartering, zowel in "België" als in heel West-Europa.

⁶ De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De wetgever wilde in 1841 ondubbelzinnig aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Bedoeling was dus een inventarisatie te maken van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare erfdienstbaarheid". De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (*sentiers*). Voetwegen zijn smalle wegen (soms maar 1 meter breed) en de bedding behoort gewoonlijk toe aan de aangelanden. In de periode 1843-1845 werden voor alle gemeenten leggers, openbare registers, van de buurtwegen opgemaakt. Deze zijn de geschiedenis ingegaan als Atlassen der Buurtwegen. Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.

Uit de Vandermaelen kaarten⁷ (die minder nauwkeurig zijn dan de Atlas der buurtwegen en een verplaatsing naar rechts hebben) kunnen we wel nog een goed beeld van het oorspronkelijke reliëf krijgen: een helling aan de noordoostelijke kant van het projectgebied (afbeelding 18).

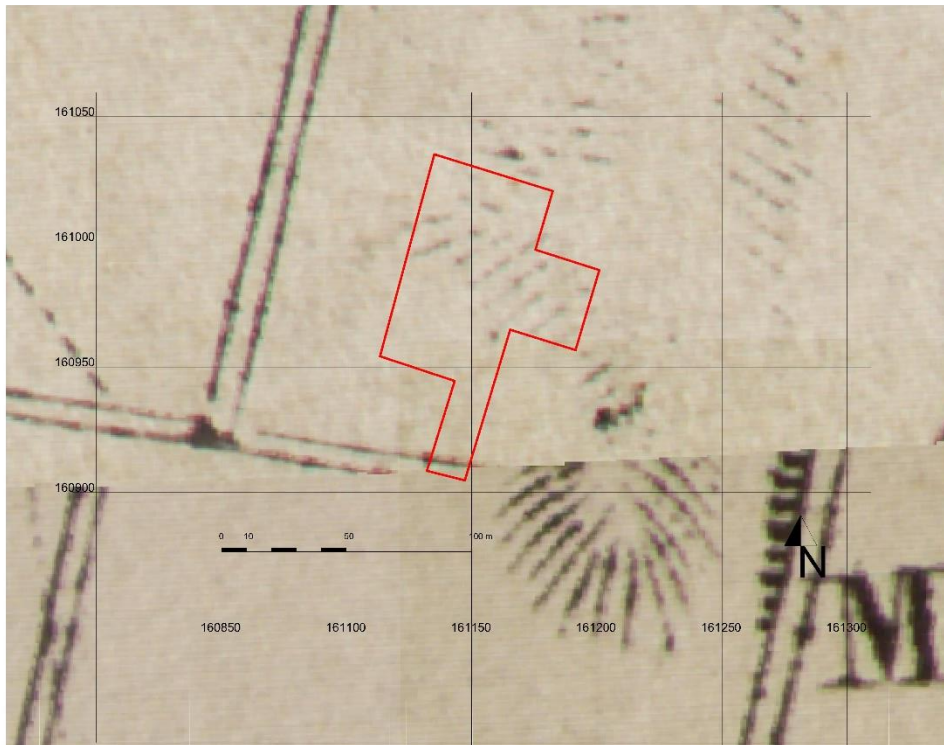
Op de Popp⁸ kaarten lijkt het projectgebied inderdaad op dat uit de Atlas der Buurtwegen: alleen de naam van het enige perceel is gewijzigd naar 391. Zoals eveneens op de Vandermaelen kaarten, is ook hier een verplaatsing naar rechts zichtbaar. (afbeelding 19).

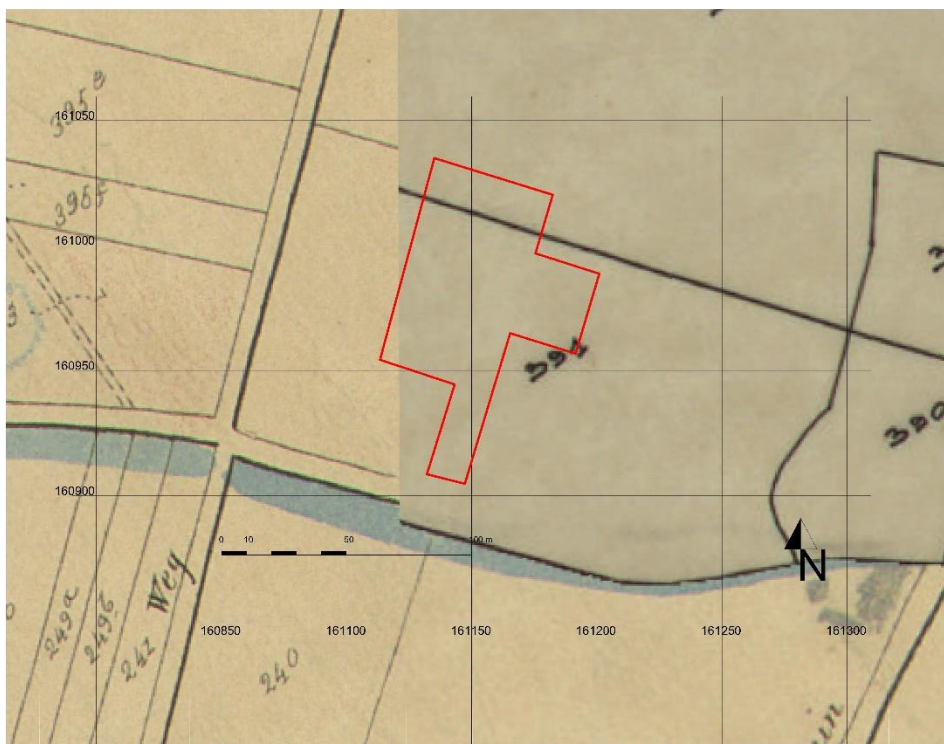
Afbeelding 17: Atlas der Buurtwegen, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

⁷ De kaarten Vandermaelen zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869).

⁸ Tussen 1842 en 1879 begon Philippe-Christian Popp (1805-1879) met het ambitieuze project waarvoor Philippe Vandermaelen het initiatief had genomen en dat erin bestond om de kadasterplannen te tekenen van alle Belgische gemeenten die hij wenste te vulgariseren, *mettre à la portée de tout le monde et de toutes les bourses* (vulgariseren en voor iedereen voor een bescheiden prijs beschikbaar te maken). Zijn dood in 1879 onderbrak de totstandkoming van zijn *Atlas cadastral parcellaire de la Belgique*.

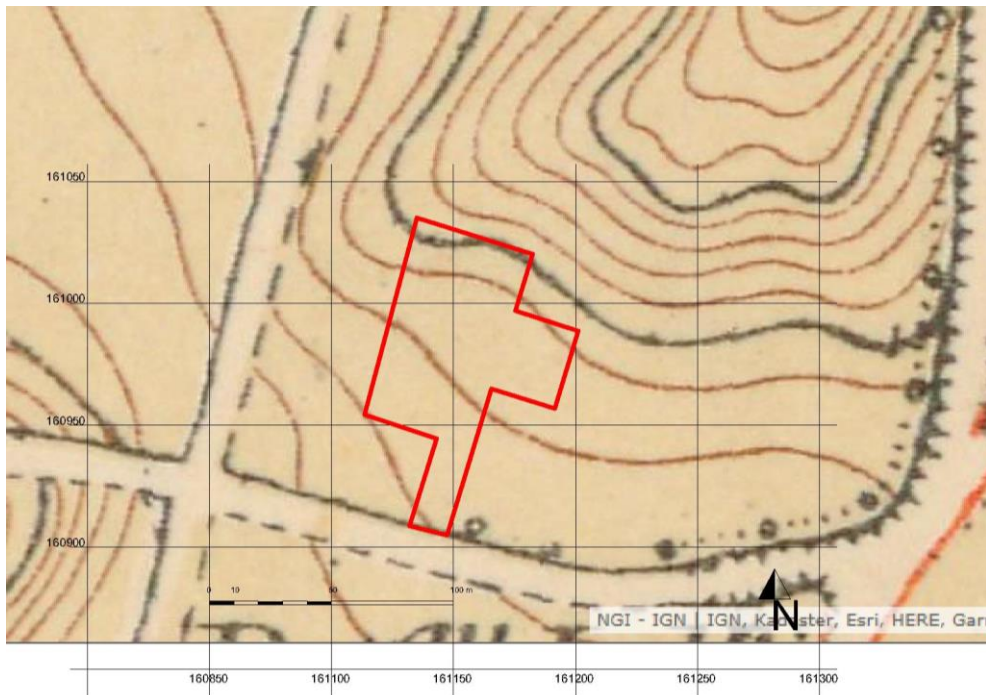

Afbeelding 18: Vandermaelen kaarten, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

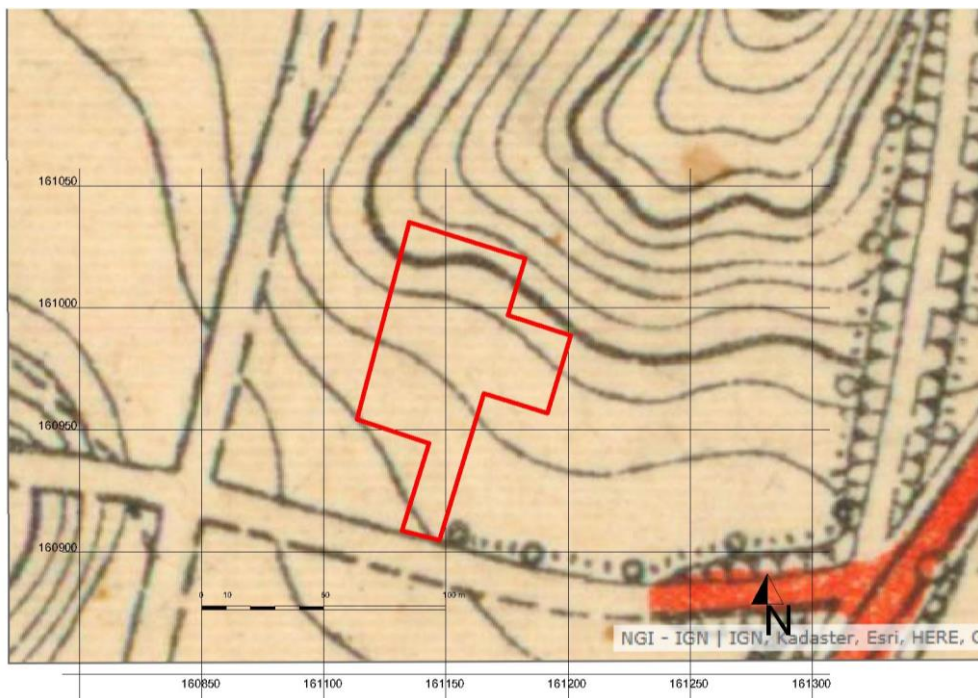

Afbeelding 19: Popp kaarten, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Via de topografische kaarten uit 1873, 1904, 1939 en 1969 is het mogelijk de veranderingen van het projectgebied en zijn omgeving te volgen. Het landelijke karakter blijft tot aan dat de implantatie van de serres, die wij sinds de topografische kaart uit 1969 terugvinden op de percelen L391r4 en L391z5. Op de topografische kaart uit 1989 is het mogelijk te herkennen de stedelijke ontwikkeling ten noorden ons gebied.

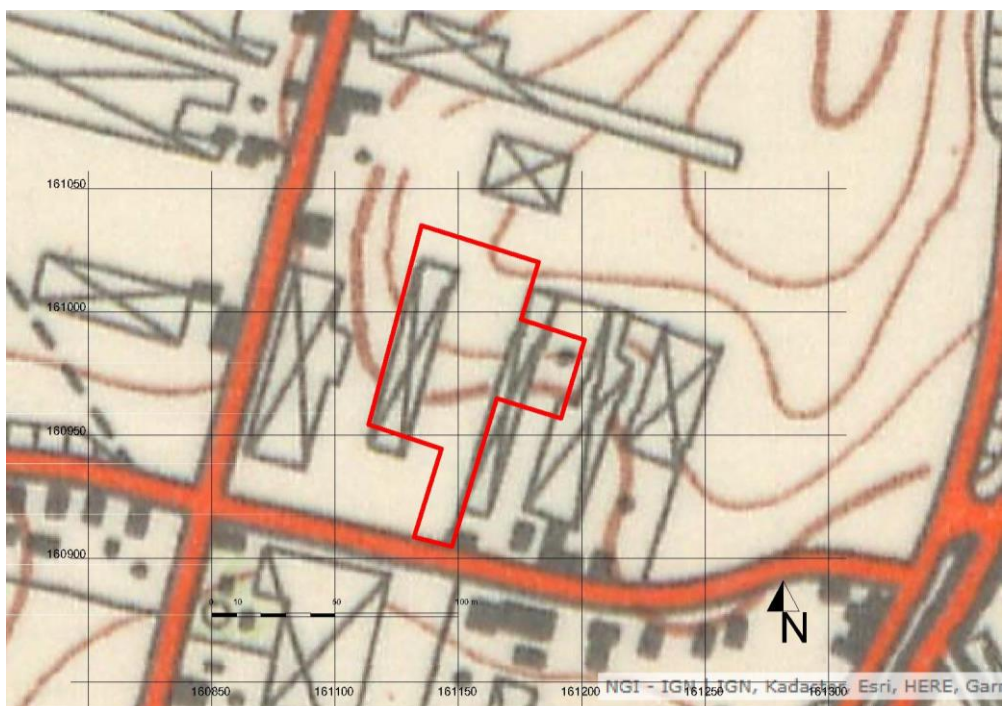
Afbeelding 20: topografische kaart uit 1873, in rood het projectgebied, www.cartesius.be

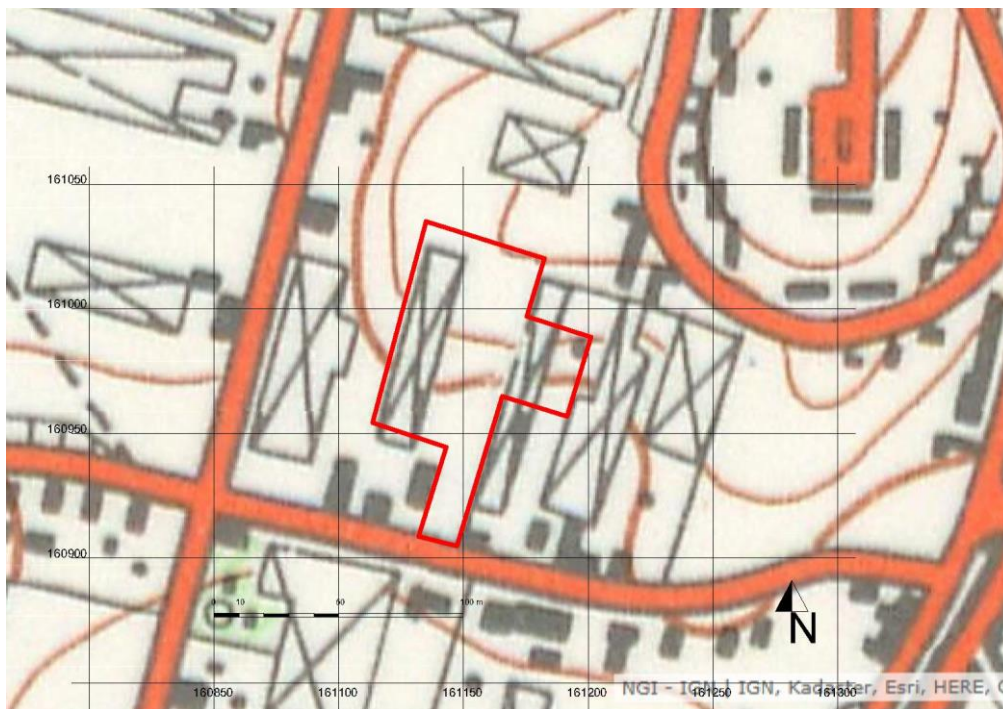
Afbeelding 21: topografische kaart uit 1904, in rood het projectgebied, www.cartesius.be

Afbeelding 22: topografische kaart uit 1939, in rood het projectgebied, www.cartesius.be

Afbeelding 23: topografische kaart uit 1969, in rood het projectgebied, www.cartesius.be

Afbeelding 24: topografische kaart uit 1989, in rood het projectgebied, www.cartesius.be

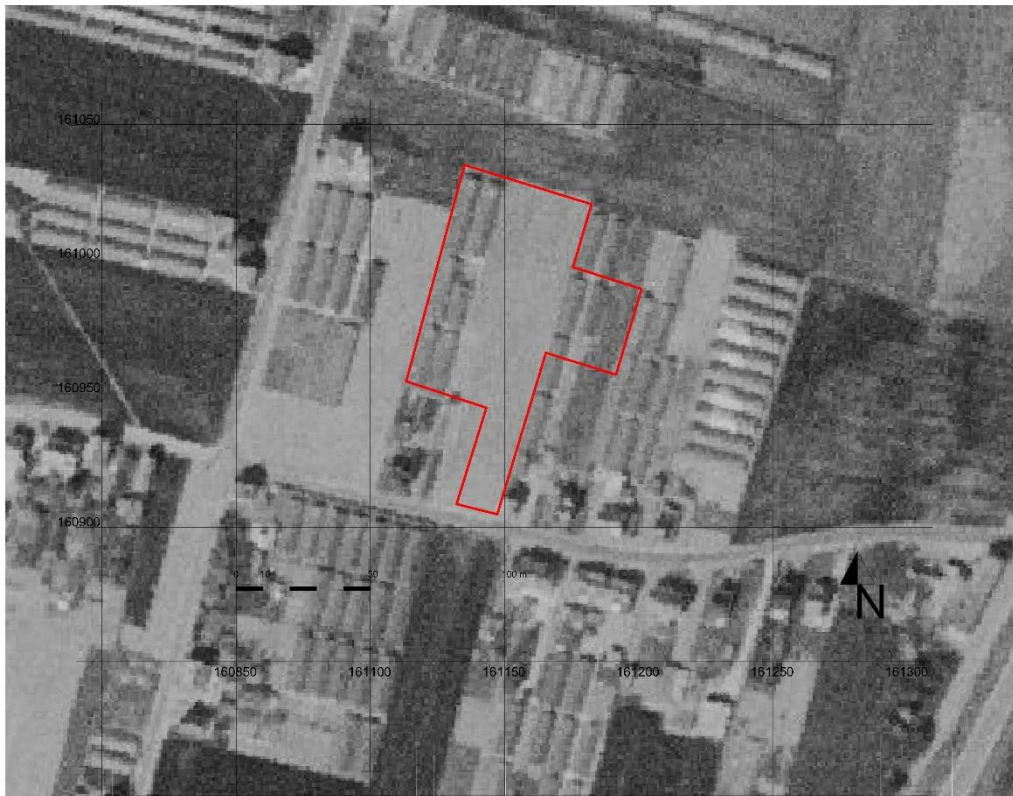
Uit de beschikbare luchtfoto's, vanaf 1971 t/m 2016, kunnen we afleiden dat er veranderingen in de inplanting van de serres zijn geweest.

De luchtfoto uit 1971 geeft dezelfde situatie als op de topografische kaart uit 1969: over de hele oppervlakte van de percelen 391R4 en 391Z5 liggen serres en in het perceel 391z5 bestaat al een van de huidige panden (afbeelding 25)

Op de volgende luchtfoto, uit 1979-1990, zijn de serres gedeeltelijk afgebroken, en liggen ze alleen op het perceel L391r4.

Uit de luchtfoto uit 2005-2007 kunnen we afleiden dat de serres over de hele oppervlakte niet meer bestaan en dat er een mogelijke verstoring (gedeeltelijk) in het perceel L391N4 is geweest.

Op de luchtfoto's vanaf 2008-2011 t/m 2016 hebben we alleen een landbouwexploitatie van het projectgebied.

Afbeelding 25: luchtfoto uit 1971, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Afbeelding 26: luchtfoto uit 1979-1990, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

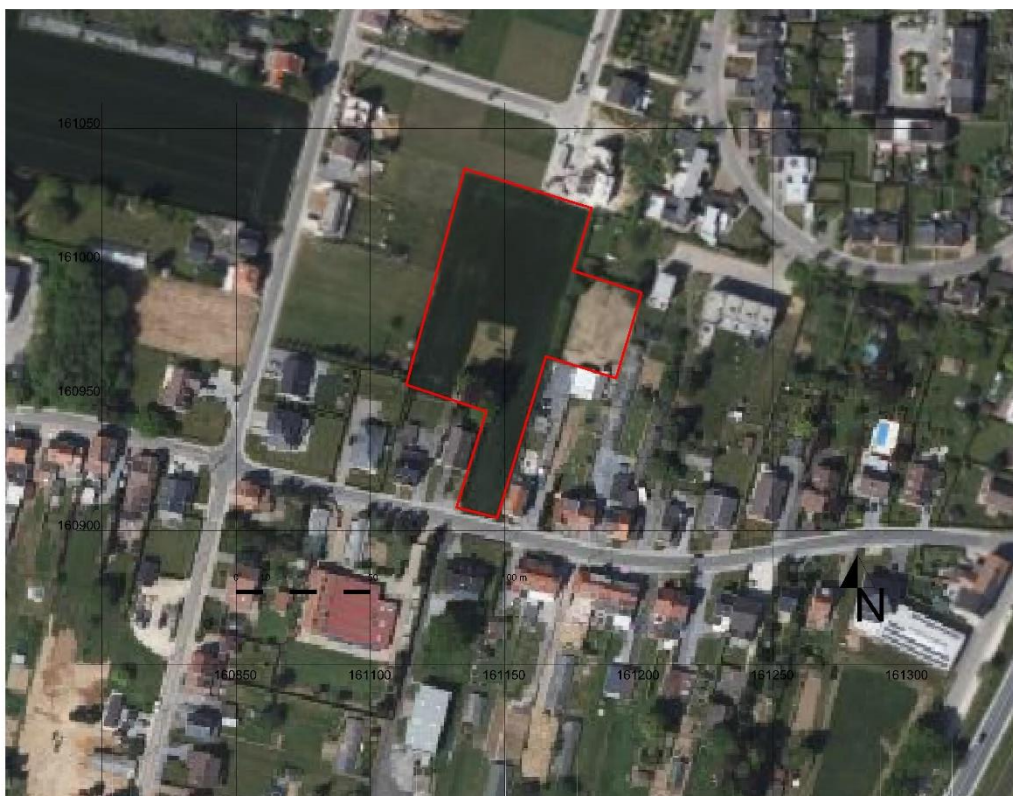
Afbeelding 27: luchtfoto uit 2000-2003, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Afbeelding 28: luchtfoto uit 2005-2007, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Afbeelding 29: luchtfoto uit 2012, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Afbeelding 30: luchtfoto uit 2014, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

Afbeelding 31: luchtfoto uit 2016, in rood het projectgebied, www.geopunt.be

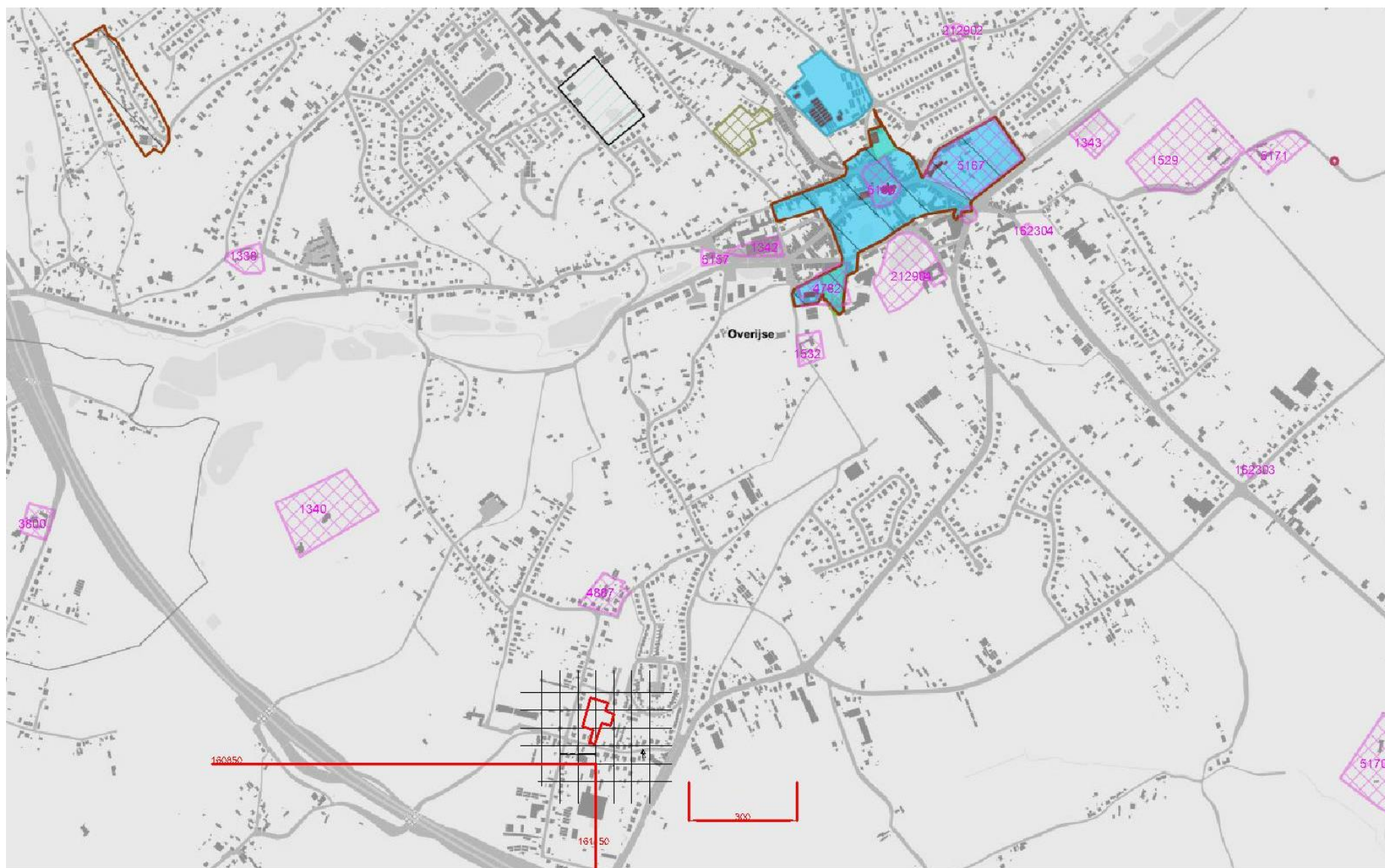
5.4 Archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn er geen archeologische waarden gekend en tussen 250 m en 1 km ver zijn er (afbeelding 32):

- CAI 4887, ca. 250 m ten N, 18de eeuw, hoeve
- CAI 1340, ca 1 km ten NW, indicator van een hoeve uit de volle Middeleeuwen
- CAI 2689, ca 940 m ten ZO, indicator van een hoeve uit 18de eeuw

Nog verder, meer dan 1 km ten noorden, werden meerdere CAI-locaties vastgesteld die te maken hebben met het verleden van Overijse, als laatmiddeleeuwse kern.

- CAI 1338, ca. 1500 m ten NW, indicator van een hoeve uit de volle Middeleeuwen
- CAI 5157, ca. 1300 m ten N, ca. XX m ten NNO, Molen van Terborcht/Scherrewerremolen uit de Late Middeleeuwen
- CAI 1342, ca. 1300 m ten N, hoeve uit de Late Middeleeuwen
- CAI 1352, ca. 1070 m ten NNO, hoeve uit de Late Middeleeuwen
- CAI 4782, ca. 1280 m ten NNO, Begijnhof en vlakgraf uit de Late Middeleeuwen
- CAI 5166, ca. 1600 m ten NNO, Sint-Martinuskerk en kerkhof, met laatgotische met Romaanse kern uit de 12de eeuw; bunker uit de 20ste eeuw
- CAI 5167, ca. 1700 m ten NNO, het versterkt kasteel van Ijse, uit de 1350-1400 en in de 17de eeuw omgebouwd tot lusthof
- CAI 212902, ca. 2000 m ten NNO, kapel uit de 18de eeuw
- CAI 162304, ca. 1800 m ten NNO, bunker uit de 20ste eeuw
- CAI 1343, ca. 2000 m ten NNO, motte (Hof van Ijse) uit de Late Middeleeuwen
- CAI 1529, ca. 2000 m. ten NO, hoeve uit de Late Middeleeuwen
- CAI 5171, ca. 2250 m. ten NO, hoeve uit de Late Middeleeuwen

Afbeelding 32: CAI locaties, in rood het projectgebied

6. Beschrijving van het potentieel op kennisvermeerdering

6.1 Aard van de potentiële kennis: archeologische verwachting

Het heeft er alle schijn van dat het bodemarchief matig geroerd is in het verleden. Uit de luchtfoto's en uit de topografische kaarten, kunnen we afleiden dat er een opeenvolging van bouwen en afbreken van serres is geweest op de percelen 391R4 en 391Z5.

Voor wat betreft de percelen L391r4 en L391z5 bestaan de serres tot de luchtfoto uit 1979-1990, betreffende het perceel L391r4 zijn de panden op de luchtfoto uit 2005-2007 al afgebroken. De diepte van deze structuren is onbekend. Betreffende de twee centrale percelen, L391N4 en L391G5 is er een mogelijke verstoring in het perceel L391N4 en beide percelen zijn op de bodembedekkingskaart uit 2012 als lichtgrijs gekarteerd, door mogelijke afgedekte oppervlakken die geen autoweg of gebouw zijn, zoals bv. parkings of andere soorten van panden.

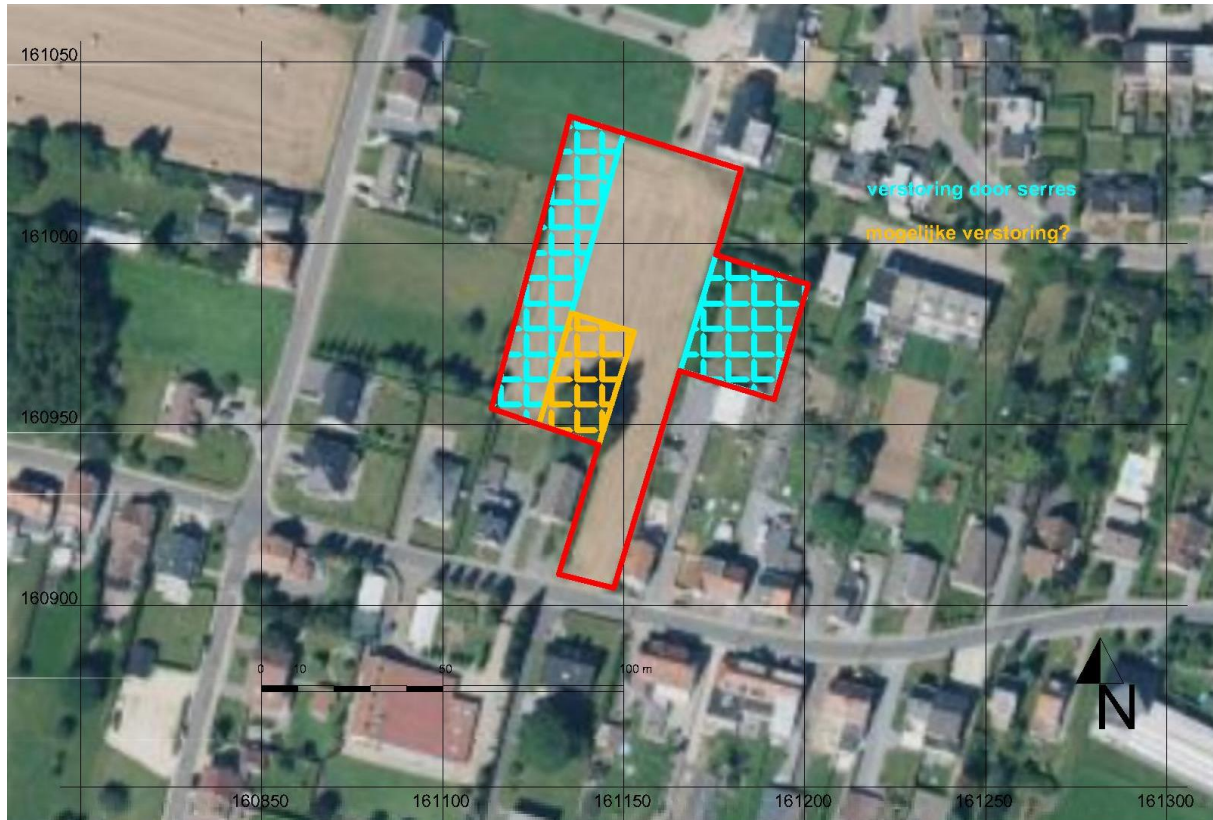
Uit de historische kaarten kunnen we alleen afleiden dat het projectgebied, in de 18de en de 19de eeuw, een agrarisch karakter en een gebruik als akkers/velden gehad heeft.

Het projectgebied ligt in droge leembodems, op een hoog terrein: die zijn een belangrijke factor voor het aantrekken van bewoning vanaf het Mesolithicum, maar het onderzoeksgebied ligt echter op een geruime afstand van water (ca 1000 m, de Ijse) en in de ruime omgeving zijn geen CAI-locaties die steentijdvondsten weergeven. Het potentieel op het aantreffen van steentijd artefactensites is dan laag.

In de nabije omgeving zijn geen CAI-locaties gesitueerd die duiden op (proto-)historische sites vanaf de IJzertijd en Romeinse periode en tot de vroege Middeleeuwen. Het projectgebied ligt op een geruime afstand ook van de laatmiddeleeuwse kern van Overijse en in de nabijheid van ons gebied werden er geen sporen (dichterbij van 1 km) uit deze periode teruggevonden.

Op basis van het bureauonderzoek is vooral ook het potentieel op aanwezigheid van bodemsporen uit de late middeleeuwen tot de Nieuwste Tijd matig hoger. Op de historische kaarten blijkt de afwezigheid van nederzettingen of gebouwen en heeft het gebied ook duidelijk een agrarisch karakter. Op basis ook van de erosiegevoeligheidskaart, die een sterk erosiegevoel geeft en op basis van een mogelijk gedeeltelijke verstoring door gebouwde en afgebroken serres, wordt het archeologische potentieel voor deze periodes matig ingeschat. De onbekende diepte van de serres en het intensieve landbouwgebruik geeft een lagere waarschijnlijkheid van vondsten voor deze periodes, maar er blijft

altijd de kans op sporen niet *in situ* (er zijn rond het projectgebied verschillende cai-locaties, vanaf de volle Middeleeuwen, tussen 250 m en 1000 m ver).

Afbeelding 33: synthese van de opeenvolging van verstoringen op de luchtfoto's uit 2016, www.geopunt.be

6.2 Te beantwoorden onderzoeksvragen om het aanwezige potentieel te exploiteren

- Zijn er archeologische of historische gegevens bekend over de site?

Nee, in het projectgebied zijn er geen CAI locaties: de dichtstbijzijnde sites zijn verder dan 250 m. Uit de historische kaarten kunnen we alleen afleiden dat het projectgebied, in de 18de en de 19de eeuw, een agrarisch karakter en een gebruik als akkers/velden gehad heeft.

- Zijn er indicaties voor bodemverstoringen die het bodemarchief kunnen vernietigd of omwoeld hebben?

Ja, voor de zone van de verkaveling uit de topografische kaarten en uit de luchtfoto's kunnen we afleiden dat een opeenvolging van bouwen en van afbraak van serres het bodemarchief (gedeeltelijk)

verstoord zou kunnen hebben. De minste verstoringen kunnen verwacht worden aan de westelijke en oostelijke kant van het projectgebied: op het centrale deel is er geen (bekende) verstoring. De effectieve ingreep in de bodem blijft onbekend.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen (gehad) hebben op de gaafheid van het bodemarchief, c.q. archeologische sporen?

Nee, er zijn geen landschappelijke factoren die invloed kunnen gehad hebben op de gaafheid van het bodemarchief.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief - Indien er voldoende aanwijzingen zijn om te stellen dat het terrein weinig of niet verstoord is, welke maatregelen dienen te worden genomen om het terrein verder landschappelijk en archeologisch te waarderen?

De geplande werken zullen gedeeltelijk vernietigend zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief. Het huidige terrein zal voor de fundering uitgegraven worden, en het gelijkvloers van de woningen zal het huidige maaiveld respecteren (er is geen kelder of parkeerkelder voorzien). De diepte van de fundering is onbekend, maar de fundamenteen worden altijd aangezet in de stabiele, vaste ondergrond, dus onder, dikwijls diep onder de teelaarde. Voor het bebouwen van deze verkaveling zal over de volledige oppervlakte van de gebouwen de teelaarde verwijderd worden.

Via het Programma van Maatregelen wordt voorgesteld het terrein te onderwerpen aan een archeologische prospectie met ingreep in de bodem, door middel van twee proefputten (afbeelding 34).

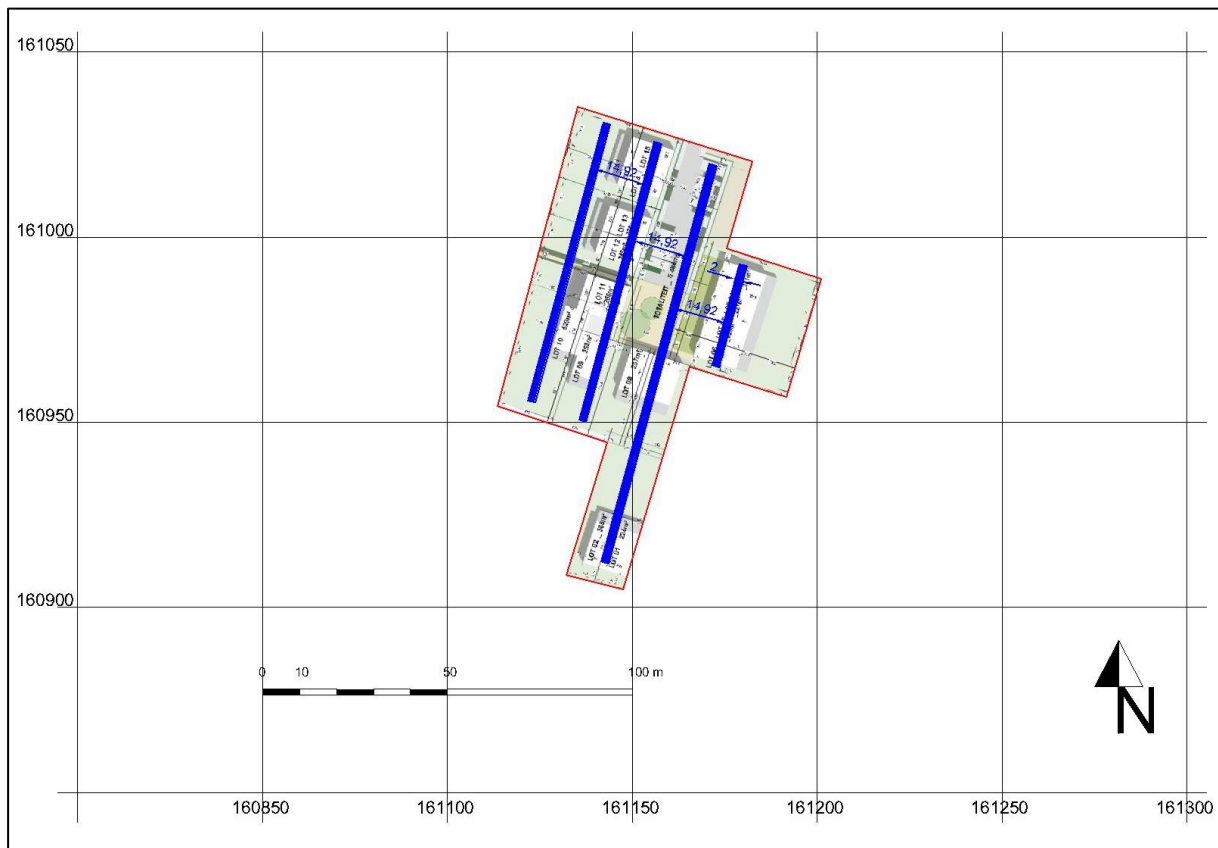
6.3 Waardering van het potentieel op kennisvermeerdering en motivering

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig was sinds de 20ste eeuw, in de vorm van serres. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied dan ook spreken van een lage densiteit aan bebouwing.

De verwachting naar goed bewaarde Steentijdsites uit de Holocene periode is eerder laag. Het onderzoeksgebied situeert zich op de noordelijke zijde van de leemrug ten zuiden van de Ijse en het terrein heeft een helling in de richting van de Bredestraat van ca. 6,16% op een lengte van 120 m, dus met een zeer sterke erosiegevoeligheid.

Het archeologisch niveau kan lokaal verstoord zijn door de serres, maar de reële ingreep in het eventuele bodemarchief is onbekend. Het intensieve landbouwgebruik geeft een lagere waarschijnlijkheid van vondsten, maar de kans op sporen niet *in situ* kan niet uitgesloten worden: er

zijn rond het projectgebied verschillende cai-locaties - vanaf de volle Middeleeuwen - tussen 250 m en 1000 m ver.

Afbeelding 34: voorstel van de inplanting van de proefsleuven op de geplande werken.

7. Exploitatie van het potentieel op kennisvermeerdering

7.1 Beschrijving van de aanpak

De beschikbare methodes binnen een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, veldkartering, landschappelijk booronderzoek en geofysisch onderzoek zullen weinig of geen resultaten opleveren.

Geofysisch onderzoek spoort weliswaar anomalieën in de bodem op maar aangezien er geen structuren in harde materialen, baksteen, natuursteen, verwacht worden, zal dit eerder moeilijk interpreteerbare sporen opleveren die enkel geïnterpreteerd of gedetermineerd kunnen worden door een ondersteunende ingreep in de bodem. Bovendien is deze methode duur en zullen de resultaten niet opwegen tegen de kosten.

Veldkartering is erop gericht vindplaatsen te lokaliseren op basis van (concentraties) oppervlaktevondsten en het is een methode om een globaal beeld van grote gebieden te bekomen. In dit geval is er gras op de rest van de oppervlakte (de huidige gebouwen zullen buiten de verkaveling blijven), dus een veldkartering is niet beslissend.

Landschappelijk, bodemonderzoek is om dezelfde reden als veldkartering onmogelijk.

Verkennd/waarderend archeologisch booronderzoek is eveneens onmogelijk

Proefsleuven/Proefputten: we adviseren om het terrein verder te onderzoeken door middel van proefsleuven van 2 m breed over de volle lengte van het terrein, bijna noord/zuid gericht. Deze oriëntatie is parallel op de verdere helling georiënteerd en is ingegeven door de situering van de nieuwe toestand, om een gelijkmatige verdeling van de sleuven onder de gebouwen en de wegen te krijgen.

Door ze in te planten op een onderlinge afstand van ca. 15 m, wordt meteen gebiedsdekkend gewerkt en kan gemakkelijk 10,9% van het terrein onderzocht worden zoals bepaald in de Code van goede Praktijk. Aanvullend, om minimaal 12,50% van het terrein te onderzoeken, worden kijkvensters of volgvensters aangelegd indien sporen aangetroffen worden. Hiervoor is nog ca. 90 m² beschikbaar voor kijkvensters en volgsleuven. De kijk- en/of volgvensters worden aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de onderlinge samenhang van sporen, indien er aangetroffen worden, en om een duidelijke afbakening te kunnen maken voor een eventueel vervolgonderzoek indien toch waardevolle sporen zouden aangetroffen worden.

Randvoorwaarden

De opdrachtgever, die nog de eigenaar van de percelen is, vraagt uitstel van veldwerk omdat hij pas definitief wenst te investeren in het project na de termijn van indiening van bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek en de bindende adviezen van alle betrokken instanties om te voorkomen dat plannen dienen gewijzigd te worden.

8. Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Dit onderzoek begint bij de verkavelingsaanvraag in Overijse, in de Bredestraat, Kadaster 6de afdeling, sectie L percelen 0391N4, 391R4, 391G5 en 391Z5.

De nieuwe inplanting voorziet een nieuw woonerf met 15 eengezinswoningen. De loten zullen een oppervlakte tussen 224 m² en 321 m² hebben en de woningen tussen 90 m² en 110 m².

De resterende oppervlakte zal voor interne wegen en gemeenschappelijke ruimte gebruikt worden, voor een totaliteit van 5486 m².

Het huidige terrein zal voor de fundering uitgegraven worden, en het gelijkvloers van de woningen zal het huidige maaiveld respecteren (er is geen kelder of parkeerkelder voorzien). De diepte van de fundering is onbekend, maar de fundamenteen worden altijd aangezet in de stabiele, vaste ondergrond, dus onder, dikwijls diep onder de teelaarde. Voor het bouwen van deze verkaveling zal over de volledige oppervlakte van de gebouwen de teelaarde verwijderd worden.

De bouwdensiteit bedraagt ca. 30% van de verkavelde oppervlakte.

Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn er geen archeologische waarden gekend, en sommige CAI sites liggen tussen ca. 250 m en 1 km ver.

Uit de topografische kaarten en uit de luchtfoto's kunnen we afleiden dat een opeenvolging van bouwen en van afbraak van serres het bodemarchief (gedeeltelijk) verstoord zou kunnen hebben. De minste verstoringen kunnen verwacht worden aan de westelijke en oostelijke kant van het projectgebied: op het centrale deel is er geen (bekende) verstoring. De effectieve ingreep in de bodem blijft onbekend. Uit de historische kaarten kunnen we allen het agrarische karakter van het gebied en zijn omgeving afleiden.

Het projectgebied ligt in droge leembodems, op een hoog terrein: die zijn een belangrijke factor voor het aantrekken van bewoning vanaf het Mesolithicum, maar het onderzoeksgebied ligt echter op een geruime afstand van water (ca 1000 m, de Ijse) en in de ruime omgeving zijn geen CAI-locaties die steentijdvondsten weergeven. Het potentieel op het aantreffen van steentijd artefactensites is dan laag.

In de nabije omgeving zijn geen CAI-locaties gesitueerd die duiden op (proto-)historische sites vanaf de IJzertijd en Romeinse periode en tot de vroege Middeleeuwen. Het projectgebied ligt op een geruime afstand ook van de laatmiddeleeuwse kern van Overijse en in de nabijheid van ons gebied werden er geen sporen (dichterbij van 1 km) uit deze periode teruggevonden.

Op basis van het bureauonderzoek is vooral ook het potentieel op aanwezigheid van bodemsporen uit de late middeleeuwen tot de Nieuwste Tijd matig hoger. Op de historische kaarten blijkt de afwezigheid van nederzettingen of gebouwen en heeft het gebied ook duidelijk een agrarisch karakter. Op basis ook van de erosiegevoeligheidskaart, die een sterk erosiegevoel geeft en op basis van een mogelijk gedeeltelijke verstoring door gebouwde en afgebroken serres, wordt het archeologische

potentieel voor deze periodes matig ingeschat. De onbekende diepte van de serres en het intensieve landbouwgebruik geeft een lagere waarschijnlijkheid van vondsten voor deze periodes, maar er blijft altijd de kans op sporen niet *in situ* (er zijn rond het projectgebied - tussen 250 m en 1000 m ver - verschillende cai-locaties, vanaf de volle Middeleeuwen,). We adviseren om het terrein verder te onderzoeken door middel van proefsleuven van 2 m breed over de volle lengte van het terrein en het resultaat van de stratigrafische proefsleuven bepaalt de verder te volgen strategie in het archeologisch traject.

9. Samenvatting voor een breed publiek

Dit onderzoek begint bij de verkavelingsaanvraag in Overijse, in de Bredestraat, Kadaster 6de afdeling, sectie L percelen 0391N4, 391R4, 391G5 en 391Z5.

De nieuwe inplanting voorziet een nieuw woonerf met 15 eengezinswoningen. De loten zullen een oppervlakte tussen 224 m² en 321 m² hebben en de woningen tussen 90 m² en 110 m².

De resterende oppervlakte zal voor interne wegen en gemeenschappelijke ruimte gebruikt worden, voor een totaliteit van 5486 m².

Het huidige terrein zal voor de fundering uitgegraven worden, en het gelijkvloers van de woningen zal het huidige maaiveld respecteren (er is geen kelder of parkeerkelder voorzien). De diepte van de fundering is onbekend, maar de fundamenteen worden altijd aangezet in de stabiele, vaste ondergrond, dus onder, dikwijls diep onder de teelaarde. Voor het bouwen van deze verkaveling zal over de volledige oppervlakte van de gebouwen de teelaarde verwijderd worden.

De bouwdensiteit bedraagt ca. 30% van de verkavelde oppervlakte.

Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn er geen archeologische waarden gekend, en sommige CAI-sites liggen tussen ca. 250 m en 1 km ver.

Uit de topografische kaarten en uit de luchtfoto's kunnen we afleiden dat een opeenvolging van bouwen en van afbraak van serres het bodemarchief (gedeeltelijk) verstoord zou kunnen hebben, maar de effectieve ingreep in de bodem blijft onbekend. Uit de historische kaarten kunnen we alleen het agrarische karakter van het gebied en zijn omgeving afleiden.

Het projectgebied ligt in droge leembodems, op een hoog terrein: die zijn een belangrijke factor voor het aantrekken van bewoning vanaf het Mesolithicum, maar het onderzoeksgebied ligt echter op een geruime afstand van water (ca 1000 m, de Ijse) en in de ruime omgeving zijn geen CAI-locaties die steentijdvondsten weergeven. Het potentieel op het aantreffen van steentijd artefactensites is dan laag.

Op basis van het bureauonderzoek is vooral ook het potentieel op aanwezigheid van bodemsporen uit de late middeleeuwen tot de Nieuwste Tijd matig hoger. Op de historische kaarten blijkt de afwezigheid van nederzettingen of gebouwen en heeft het gebied ook duidelijk een agrarisch karakter. Op basis ook van de erosiegevoeligheidskaart, die een sterk erosiegevoel geeft en op basis van een mogelijk gedeeltelijke verstoring door gebouwde en afgebroken serres, wordt het archeologische potentieel voor deze periodes matig ingeschat. De onbekende diepte van de serres en het intensieve landbouwgebruik geeft een lagere waarschijnlijkheid van vondsten voor deze periodes, maar er blijft altijd de kans op sporen niet *in situ* (er zijn rond het projectgebied verschillende cai-locaties- tussen 250 m en 1000 m ver- vanaf de volle Middeleeuwen). We adviseren om het terrein verder te onderzoeken door middel van proefsleuven van 2 m breed over de volle lengte van het terrein en het resultaat van de stratigrafische proefsleuven bepaalt de verder te volgen strategie in het archeologisch traject.

10. Bibliografie

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., ERVYNCK, A., 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48, Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed - Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Geraadpleegd via:

<https://www.onroenderfgoed.be/actueel/nieuws/onderzoeksrapport-archeologisch-vooronderzoek-proefsleuven-strategie/>

Geraadpleegd websites:

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.gdiviewer.agiv.be

www.geo.onroenderfgoed.be

www.geopunt.be

www.inventaris.onroenderfgoed.be/

www.loket.onroenderfgoed.be

11. Lijst met afbeeldingen

- Afbeelding 1: Bounding box, het projectgebied in rood, www.geopunt.be
- Afbeelding 2: de kadastrale kaart, het projectgebied in rood, www.cadgis.be
- Afbeelding 3: het projectgebied op de topografische kaart www.dov.vlaanderen.be
- Afbeelding 4: luchtfoto 2016, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 5: het verschillend gebruik van de percelen door de verkaveling
- Afbeelding 6: het inplantingsplan, zoals aangereikt door de opdrachtgever
- Afbeelding 7: hoogteprofiel, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 8: DHMVlaanderen, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 9: Bodemtype, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 10: Bodemtype volgens WRB, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 11: Hydrografische kaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 12: Bodembedekkingskaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 13: erosiegevoeligheidskaart, in blauw het projectgebied. www.geopunt.be
- Afbeelding 14: Tertiair geologische kaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 15: Quartaire geologische kaart, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 16: Ferraris kaarten, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 17: Atlas der Buurtwegen, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 18: Vandermaelen kaarten, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 19: Popp kaarten, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 20: topografische kaart uit 1873, in rood het projectgebied, www.cartesius.be
- Afbeelding 21: topografische kaart uit 1904, in rood het projectgebied, www.cartesius.be
- Afbeelding 22: topografische kaart uit 1939, in rood het projectgebied, www.cartesius.be
- Afbeelding 23: topografische kaart uit 1969, in rood het projectgebied, www.cartesius.be
- Afbeelding 24: topografische kaart uit 1989, in rood het projectgebied, www.cartesius.be
- Afbeelding 25: luchtfoto uit 1971, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 26: luchtfoto uit 1979-1990, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 27: luchtfoto uit 2000-2003, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 28: luchtfoto uit 2005-2007, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 29: luchtfoto uit 2012, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 30: luchtfoto uit 2014, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 31: luchtfoto uit 2016, in rood het projectgebied, www.geopunt.be
- Afbeelding 32: CAI locaties, in rood het projectgebied
- Afbeelding 33: synthese van de verstoring op de luchtfoto's uit 2016
- Afbeelding 34: voorstel van de inplanting van de proefsleuven op de geplande werken

12. Lijst van de plannen (bijlagen)

Plan nr	Type plan	onderwerp	analoog/digitaal	datum
1	PLAN	Bounding Box	DIGITAAL	2017
2a	PLAN	Kadasterplan	DIGITAAL	2017
2b	PLAN	Kadasterplan	DIGITAAL	2017
3	KAART	Topografische kaart	DIGITAAL	2009
4	PLAN	Geplande werken	DIGITAAL	2016
5	KAART	Digitaal Hoogtemodel en hoogte verloop	DIGITAAL	2016
6	KAART	DHMVlaanderen I	DIGITAAL	2016
7	KAART	Bodemkaart van België	DIGITAAL	2012
8	KAART	Bodemkaart uit WRB	DIGITAAL	2015
9	KAART	Hydrografische kaart	DIGITAAL	20..
10	KAART	Bodembedekkingskaart	DIGITAAL	2012
11	KAART	Tertiair geologische kaart	DIGITAAL	20..
12	KAART	Quartaire geologische kaart	DIGITAAL	20..
13	KAART	Ferrariskaarten	ANALOOG	1771-1778
14	KAART	Atlas der Buurtwegen	ANALOOG	1841
15	KAART	Vandermaelen kaarten	ANALOOG	1846-1854
16	KAART	Popp kaarten	ANALOOG	1842-1879
17	KAART	Topografische kaart uit 1873	ANALOOG	1873
18	KAART	Topografische kaart uit 1904	ANALOOG	1900
19	KAART	Topografische kaart uit 1939	ANALOOG	1939
20	KAART	Topografische kaart uit 1969	ANALOOG	1969
21	KAART	Topografische kaart uit 1989	ANALOOG	1989
22	LUCHTFOTO	Opname 1971	ANALOOG	1971
23	LUCHTFOTO	Opname 1979-1990	ANALOOG	1979-1990
24	LUCHTFOTO	Opname 2000 -2003	ANALOOG	200-2003

25	LUCHTFOTO	Opname 2008-2011	ANALOOG	2008-2011
26	LUCHTFOTO	Opname 2012	ANALOOG	2012
27	LUCHTFOTO	Opname 2014	ANALOOG	2014
28	LUCHTFOTO	Opname 2016	ANALOOG	2016
29	PLAN	CAI	DIGITAAL	2017
30	PLAN	Synthese van de verstoring op de luchtfoto uit 2016	DIGITAAL	2017
31	PLAN	Voorstel van de inplanting van de proefsleuven op de luchtfoto uit 2016	DIGITAAL	2017
32	PLAN	Voorstel van de proefsleuven op het inplantingsplan	DIGITAAL	2017

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

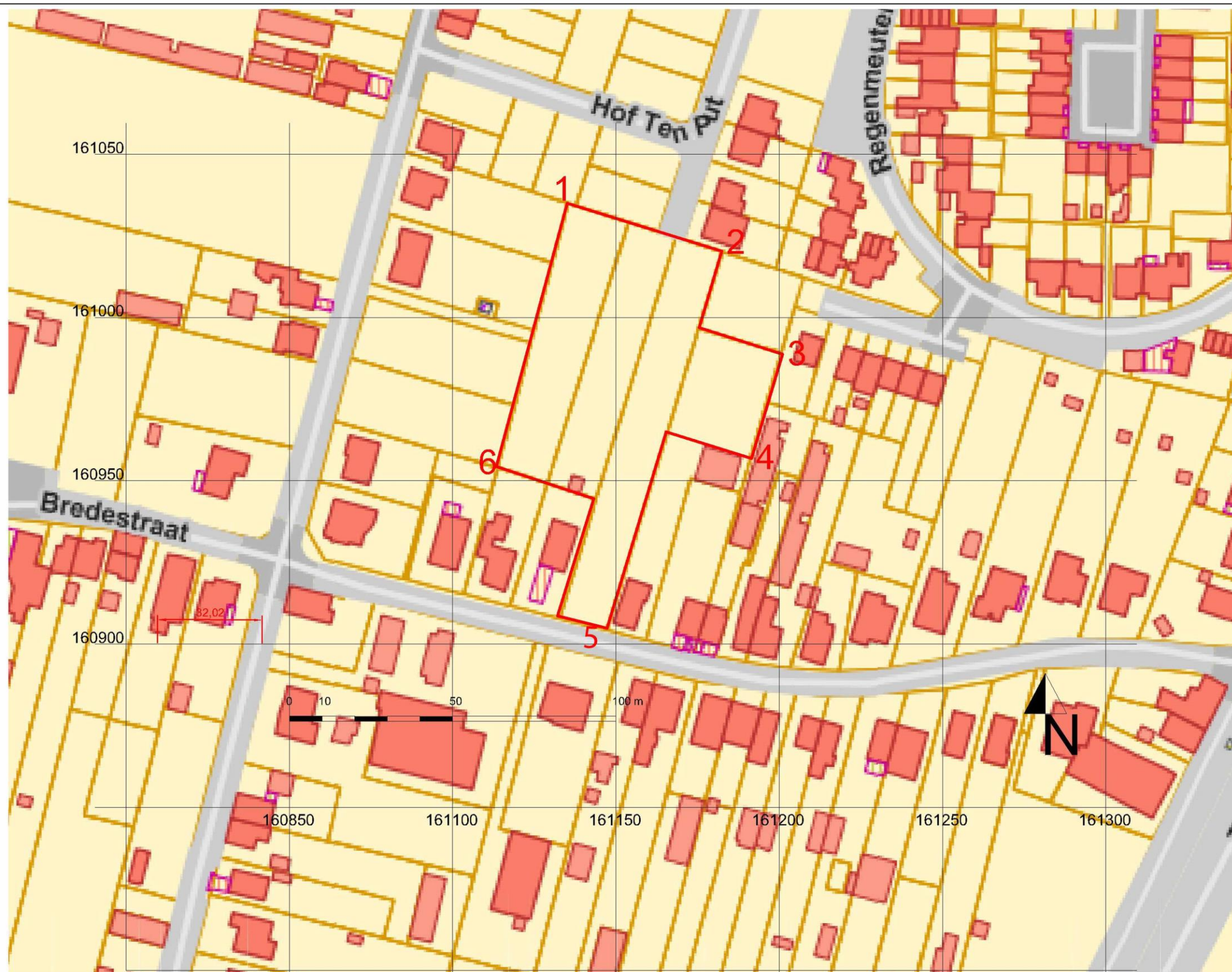
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 01
plan: bounding box

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

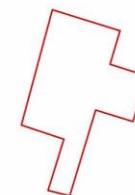

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.cadgis.be

Project: Overijse - Bredestraat

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Bijlage nr: 02
plan: het projectgebied op de
kadastrale kaart

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

Overijse - Bredestraat

Gecentreerd op: OVERIJSE 6 AFD

Toestand Laatste fiscale versie: (01.01.2016)

Schaal: 1/1000

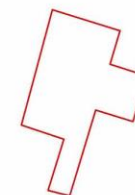

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.dov.vlaanderen.be

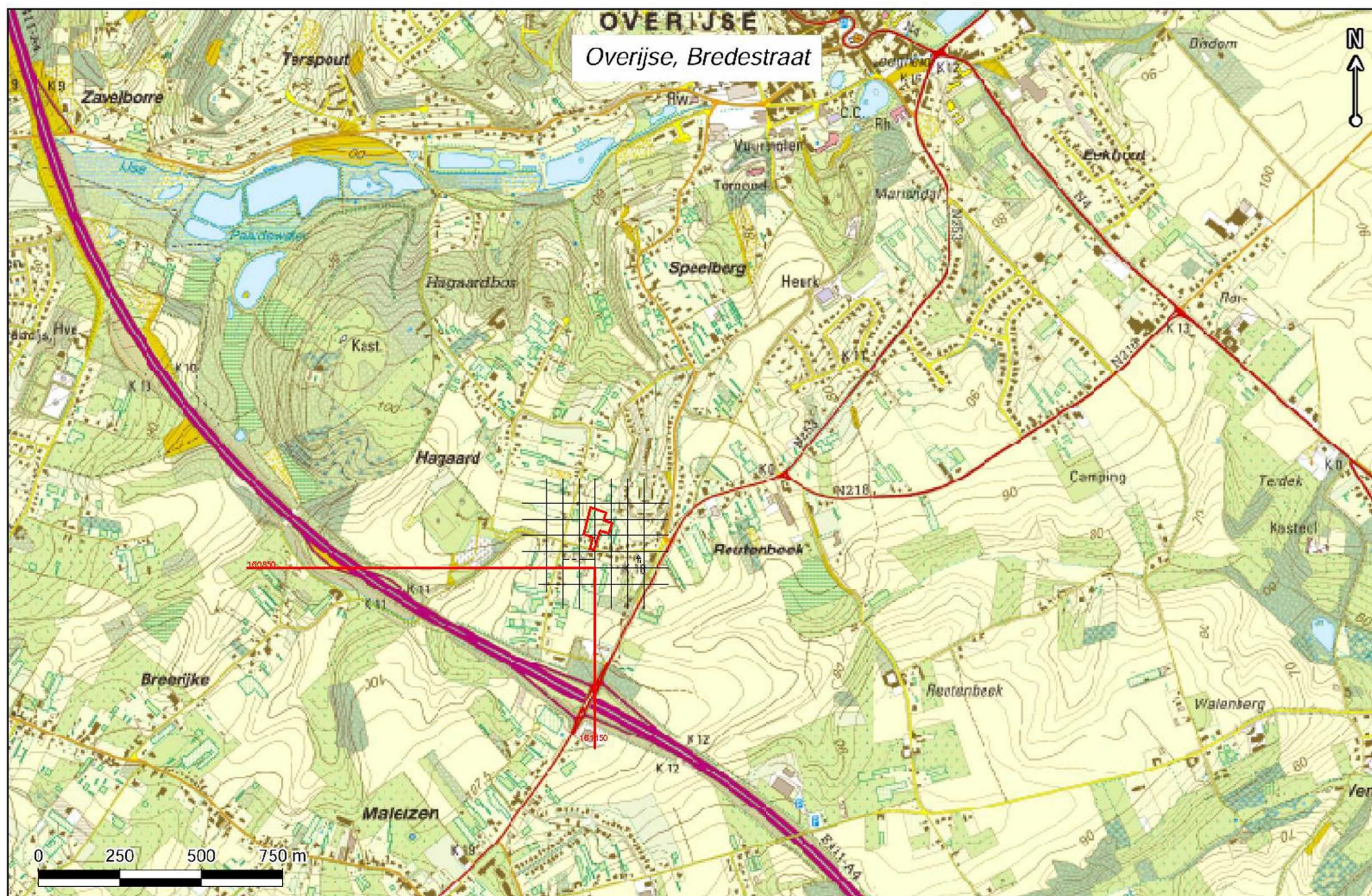
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 03
plan: het projectgebied op de
topografische kaart

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: opdrachtgever

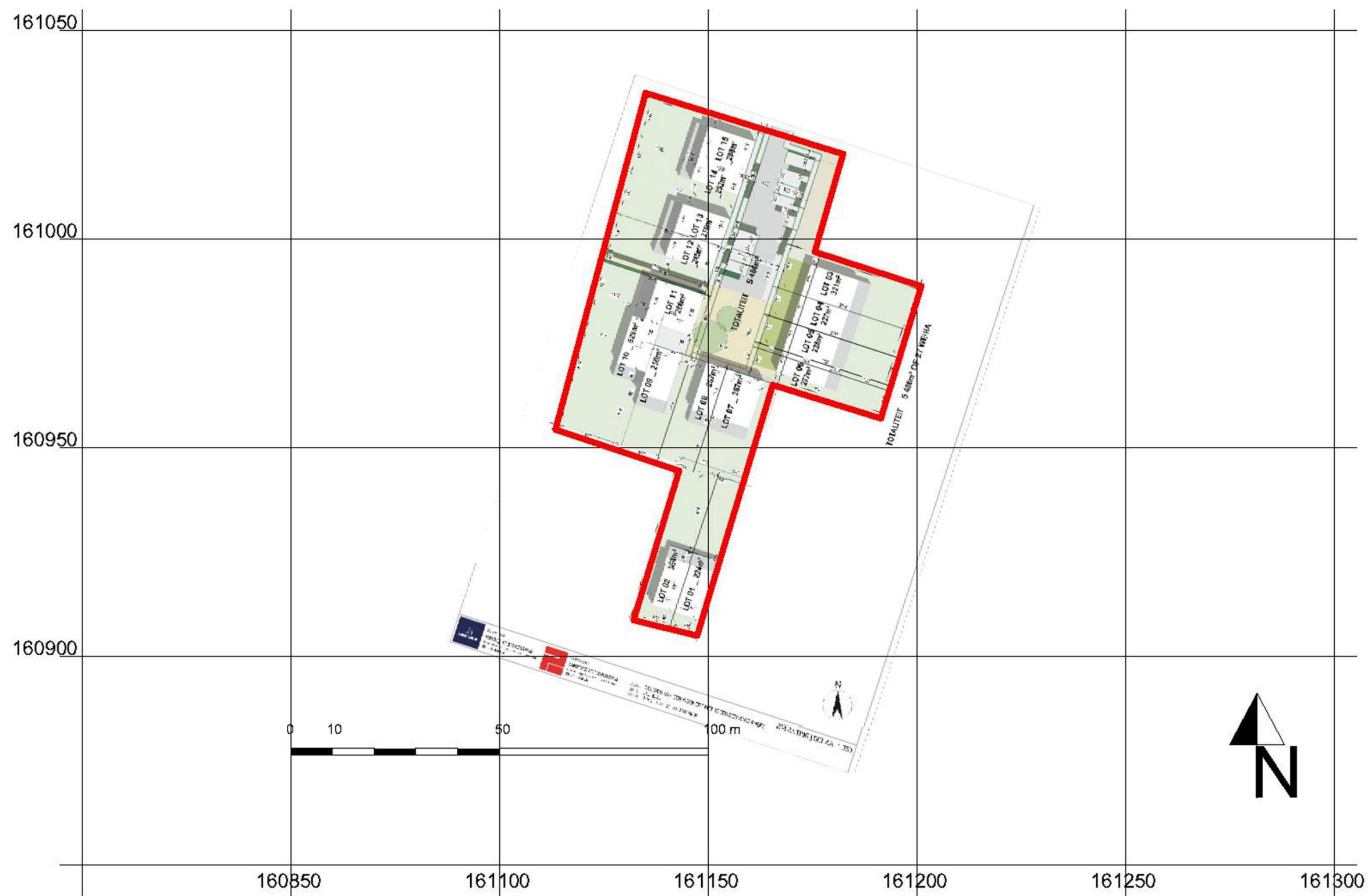
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 04
plan: de geplande werken

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

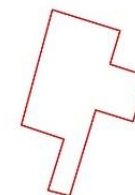

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

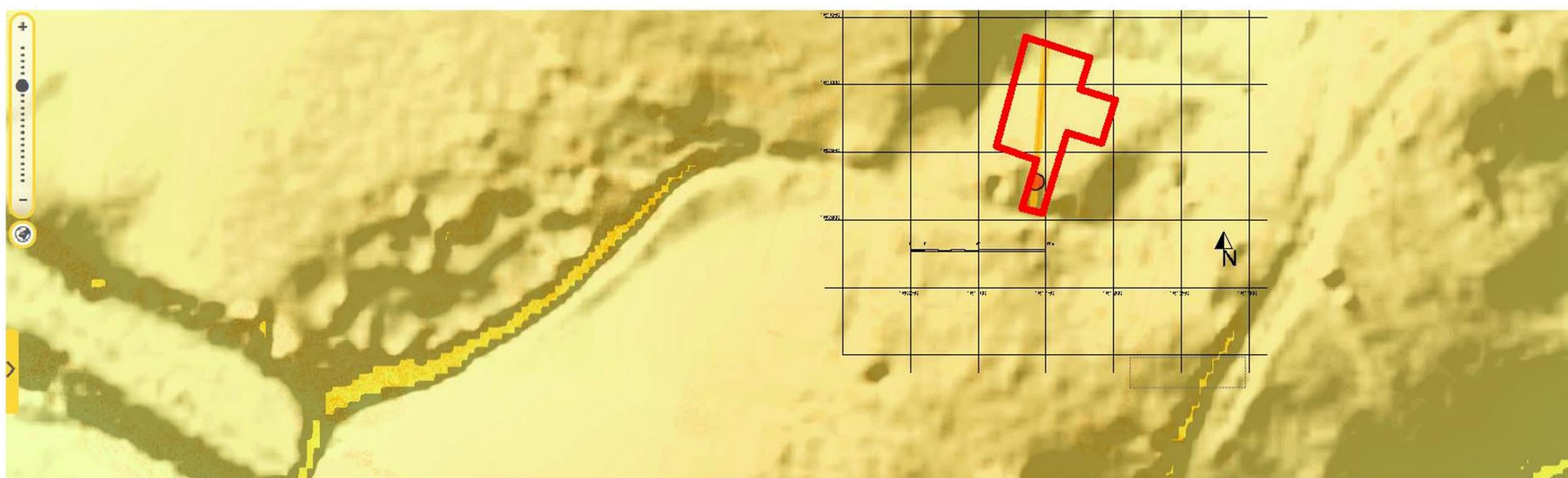
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 05
plan: het projectgebied op de
DHMV en hoogteprofiel

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

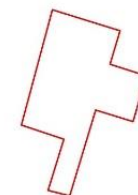

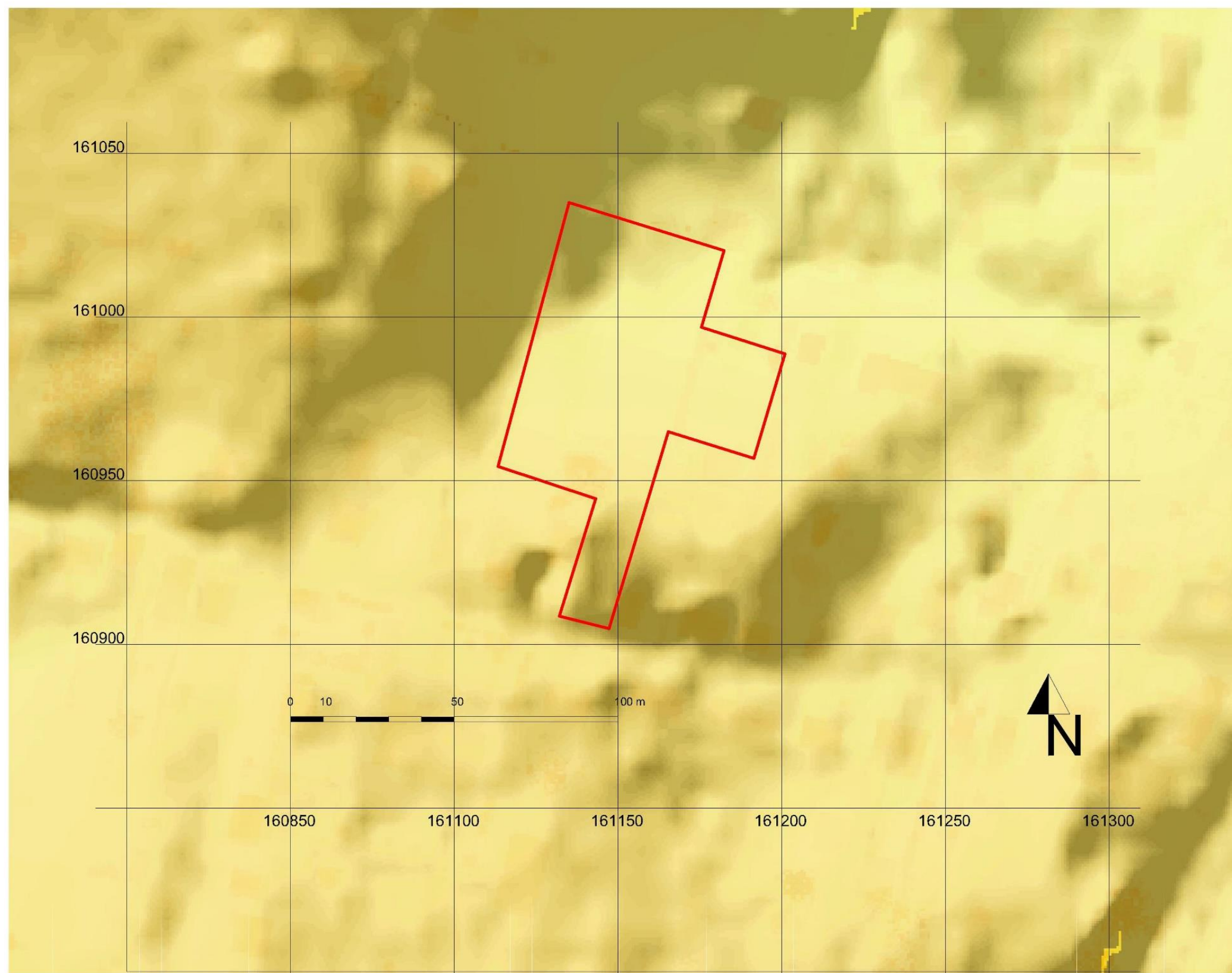
Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat
Bijlage nr: 06
plan: het projectgebied op de
DHMVlaanderen

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

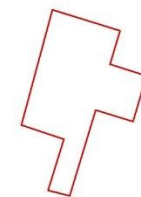

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

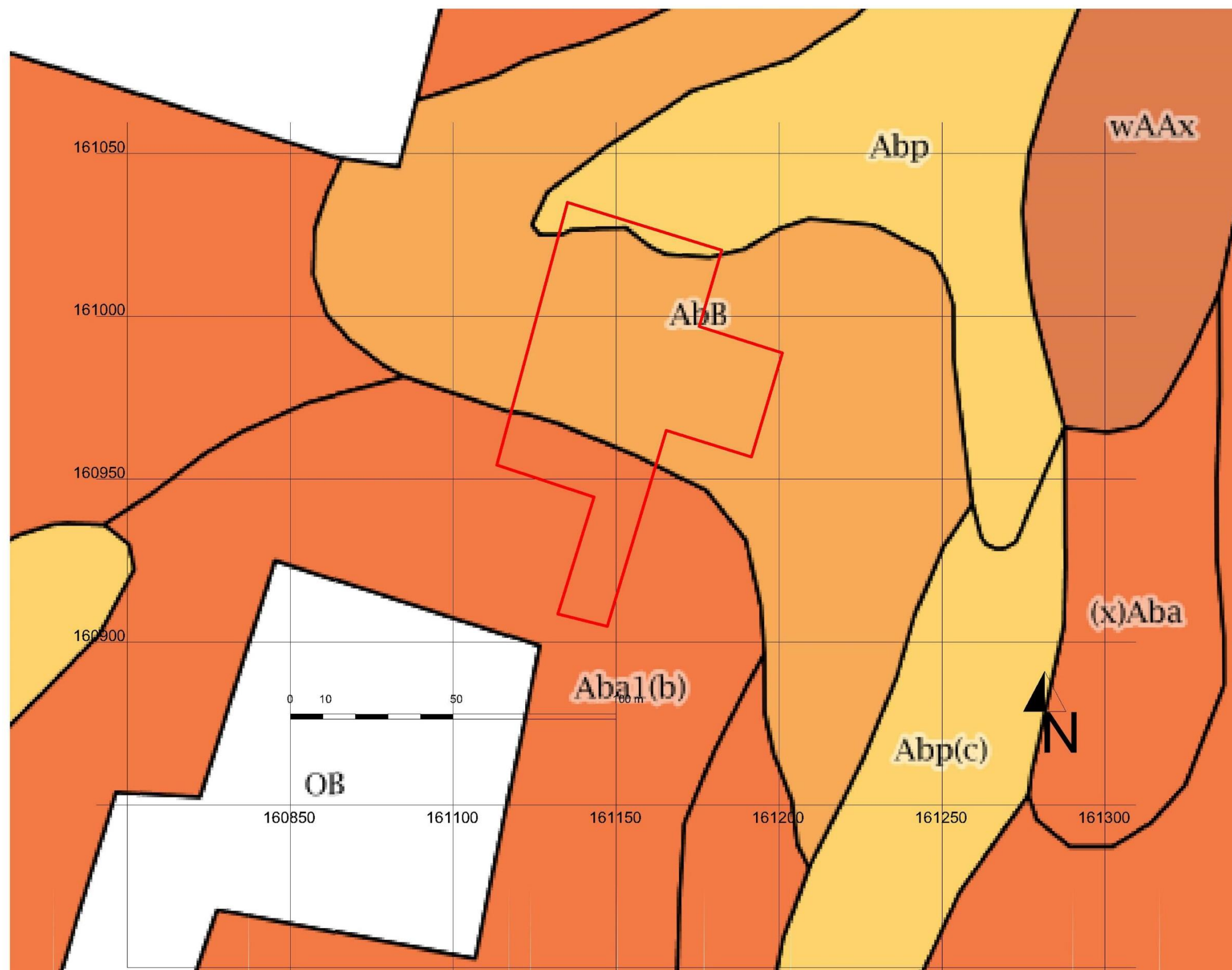
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 07
plan: het projectgebied op de
bodemkaart van België

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

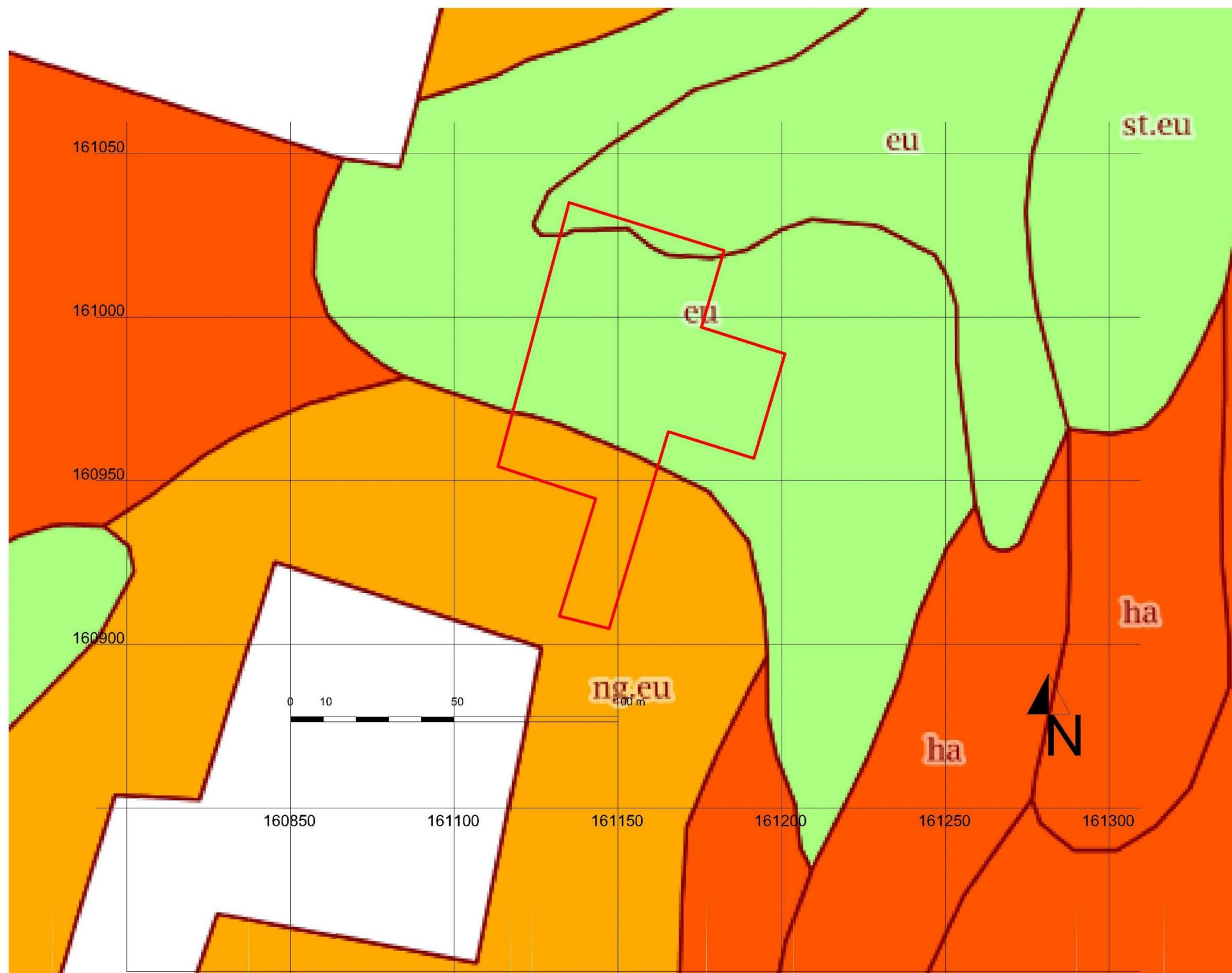
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 08
plan: het projectgebied op de
bodemkaart volgens WRB

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

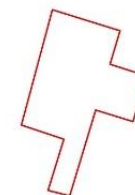

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 09
plan: het projectgebied op de
hydrografische kaart

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

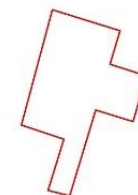

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

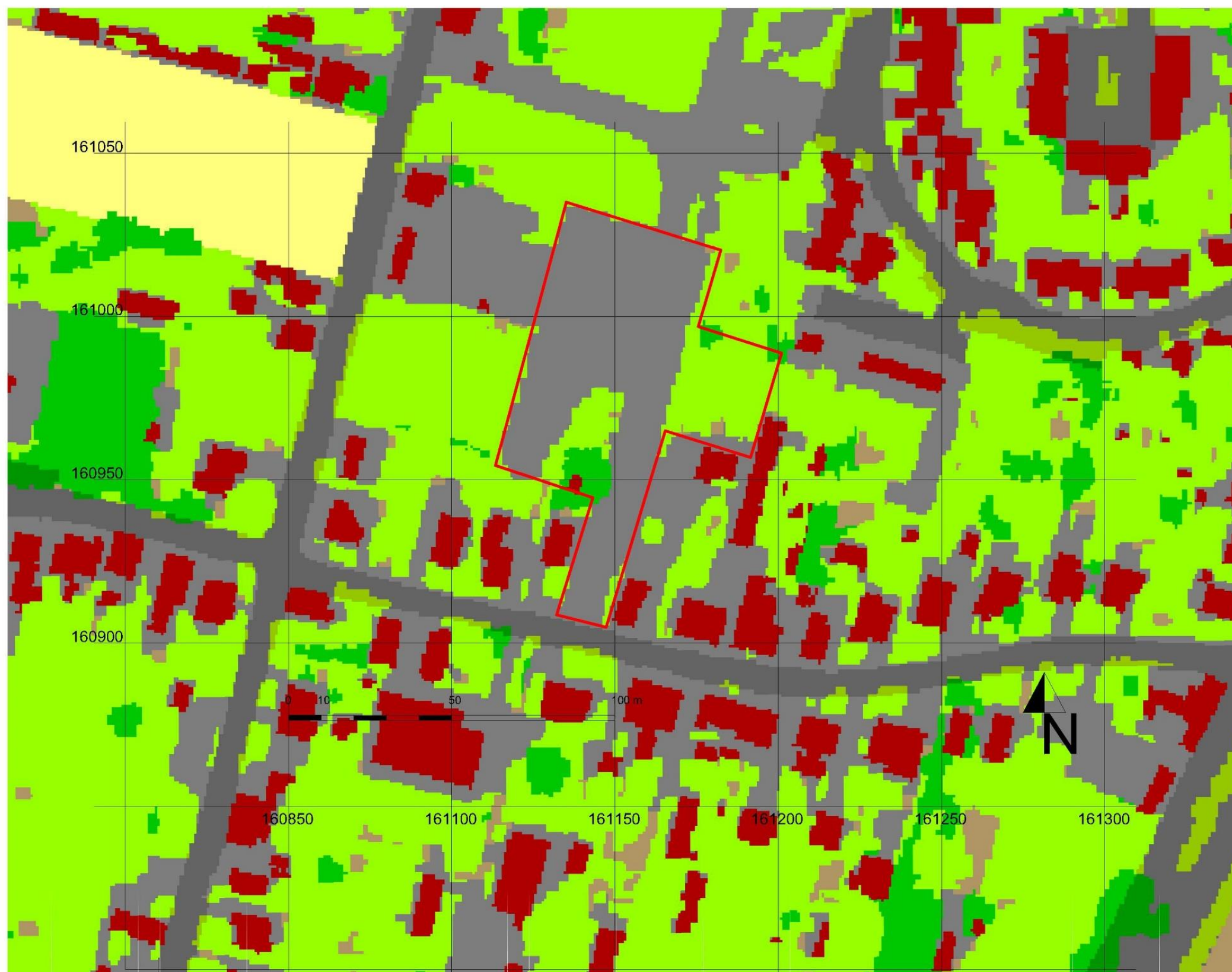
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 10
plan: het projectgebied op de
bodembedekkingskaart

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

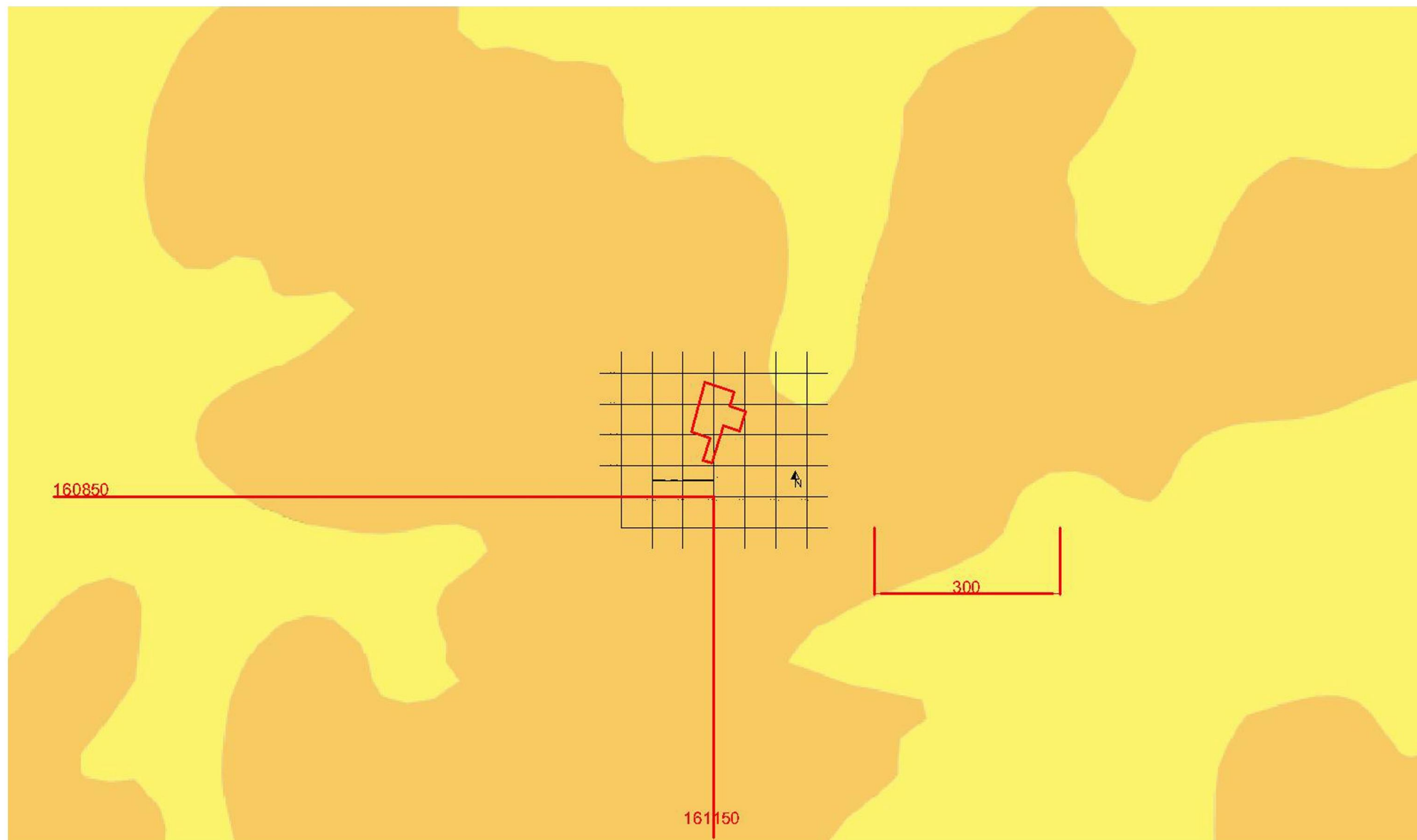
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 11
plan: het projectgebied op de
Tertiair geologische kaart

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

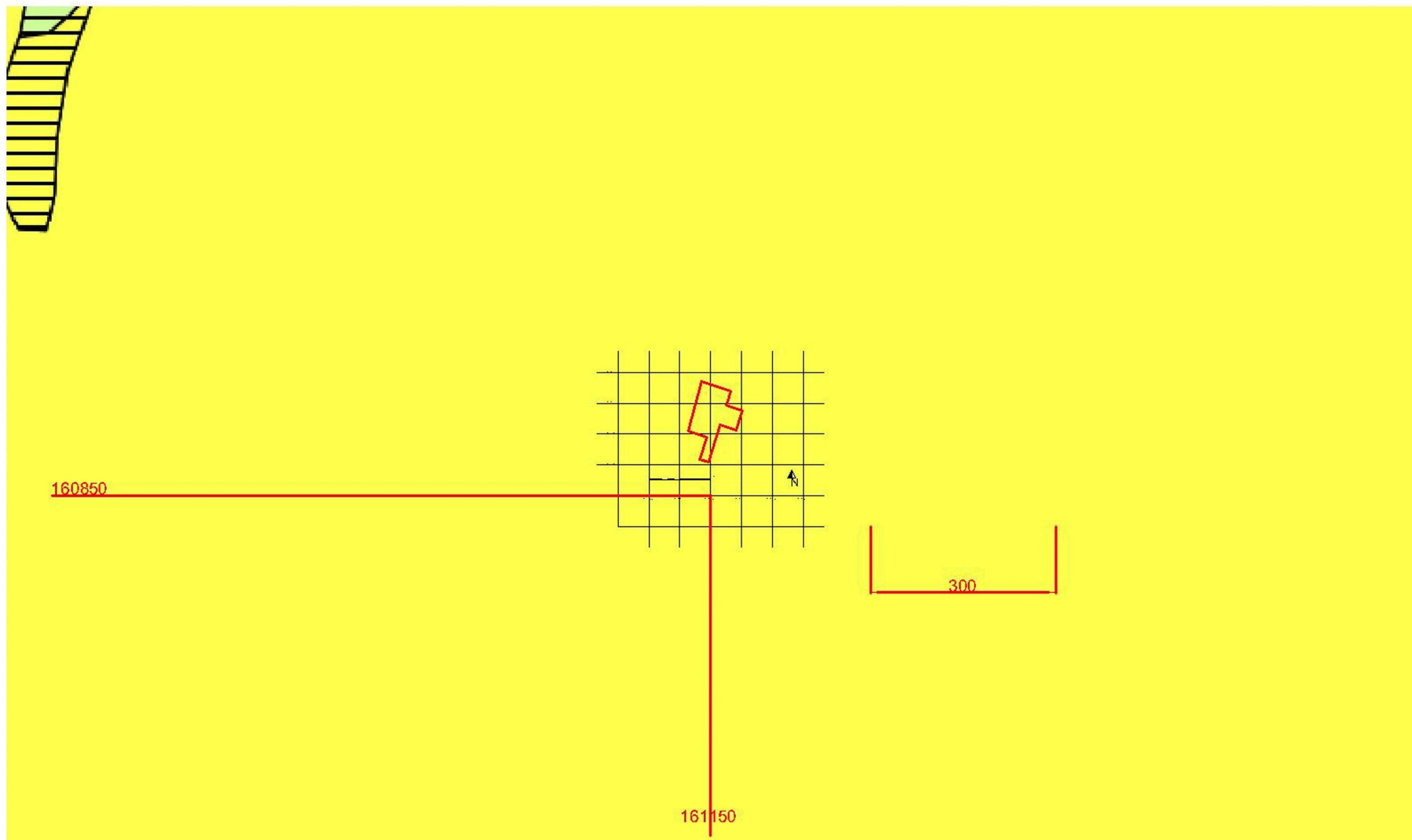
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 12
plan: het projectgebied op de
Quartaire geologische kaart

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

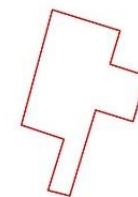

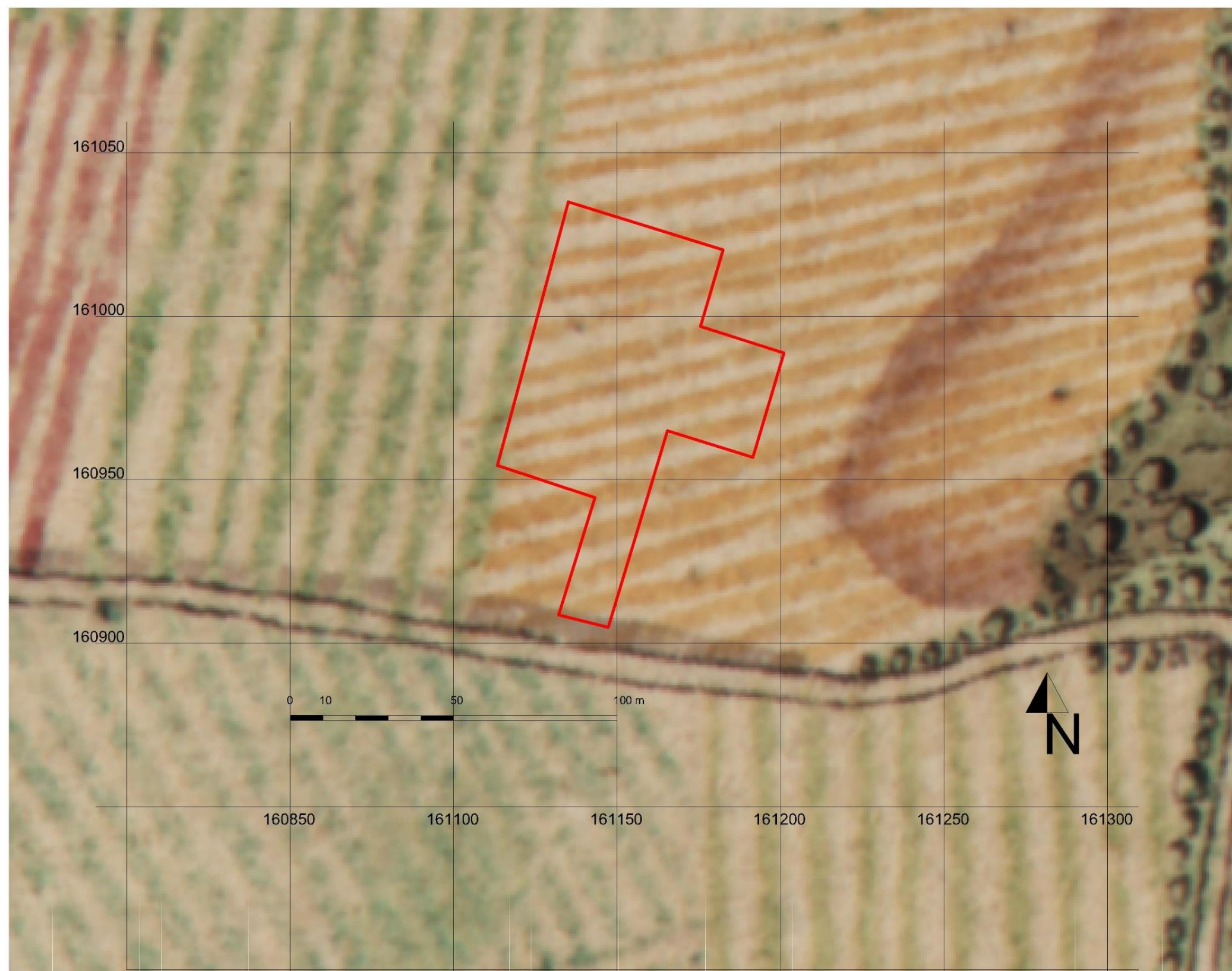
Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat
Bijlage nr: 13
plan: het projectgebied op de
Ferraris kaarten (1771-1778)

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

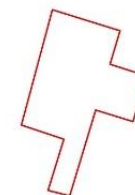

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

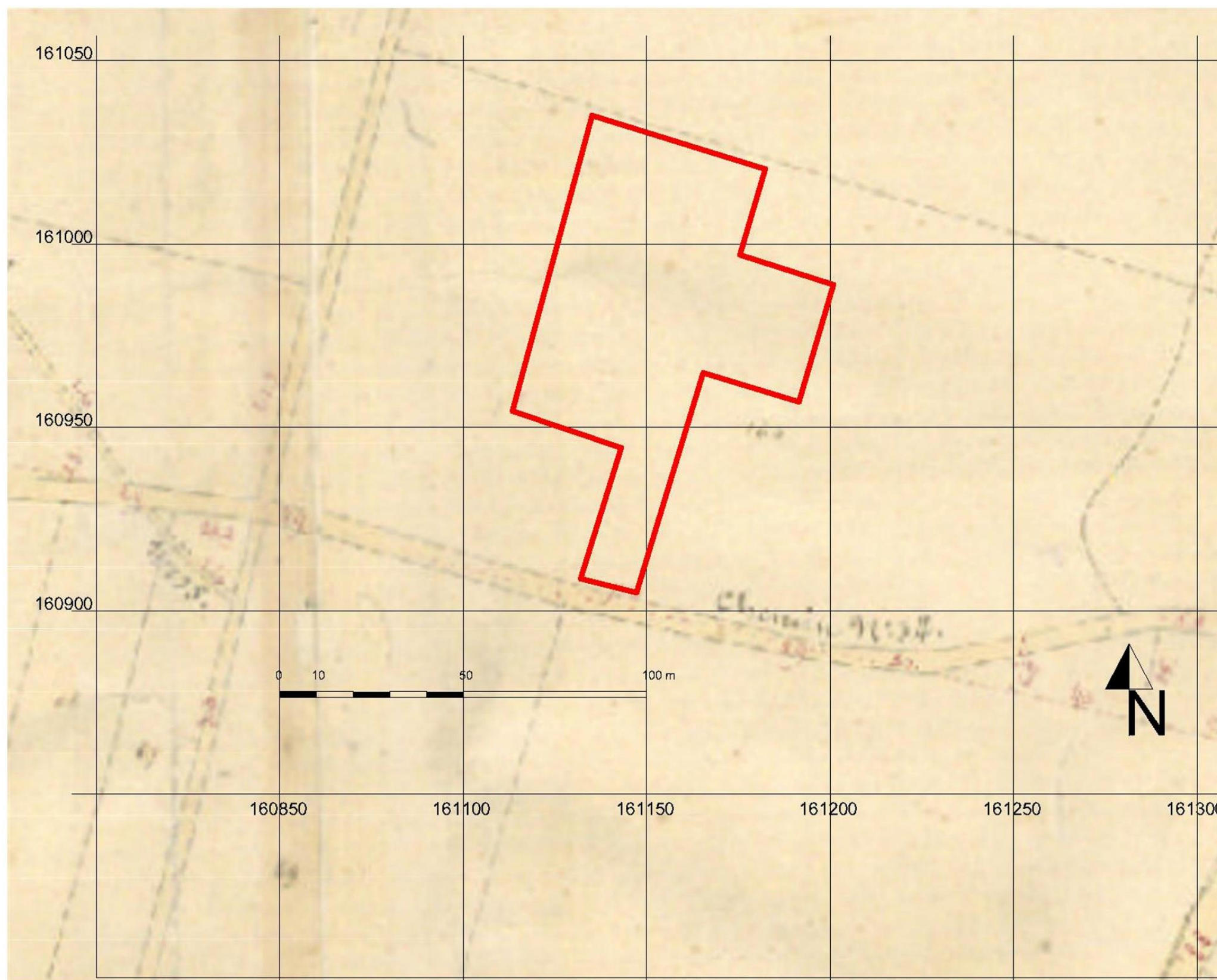
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 14
plan: het projectgebied op de
Atlas der buurtwegen (1841)

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

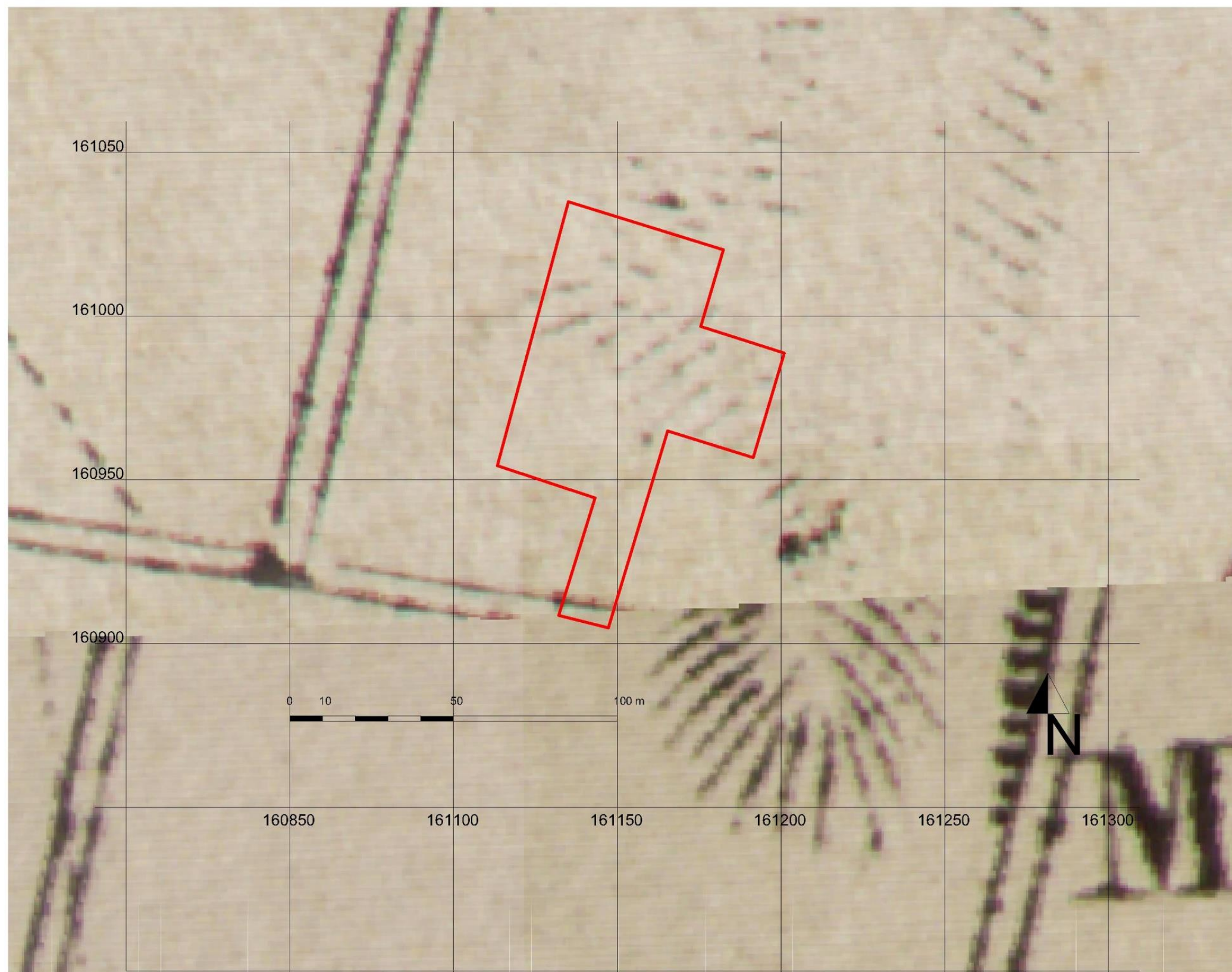
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 15
plan: het projectgebied op de
Vandermaelen kaarten (1846-1854)

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

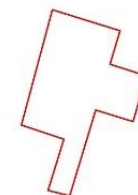

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 16
plan: het projectgebied op de
Popp kaarten (1842-1879)

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

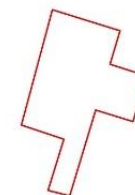

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.cartesius.be

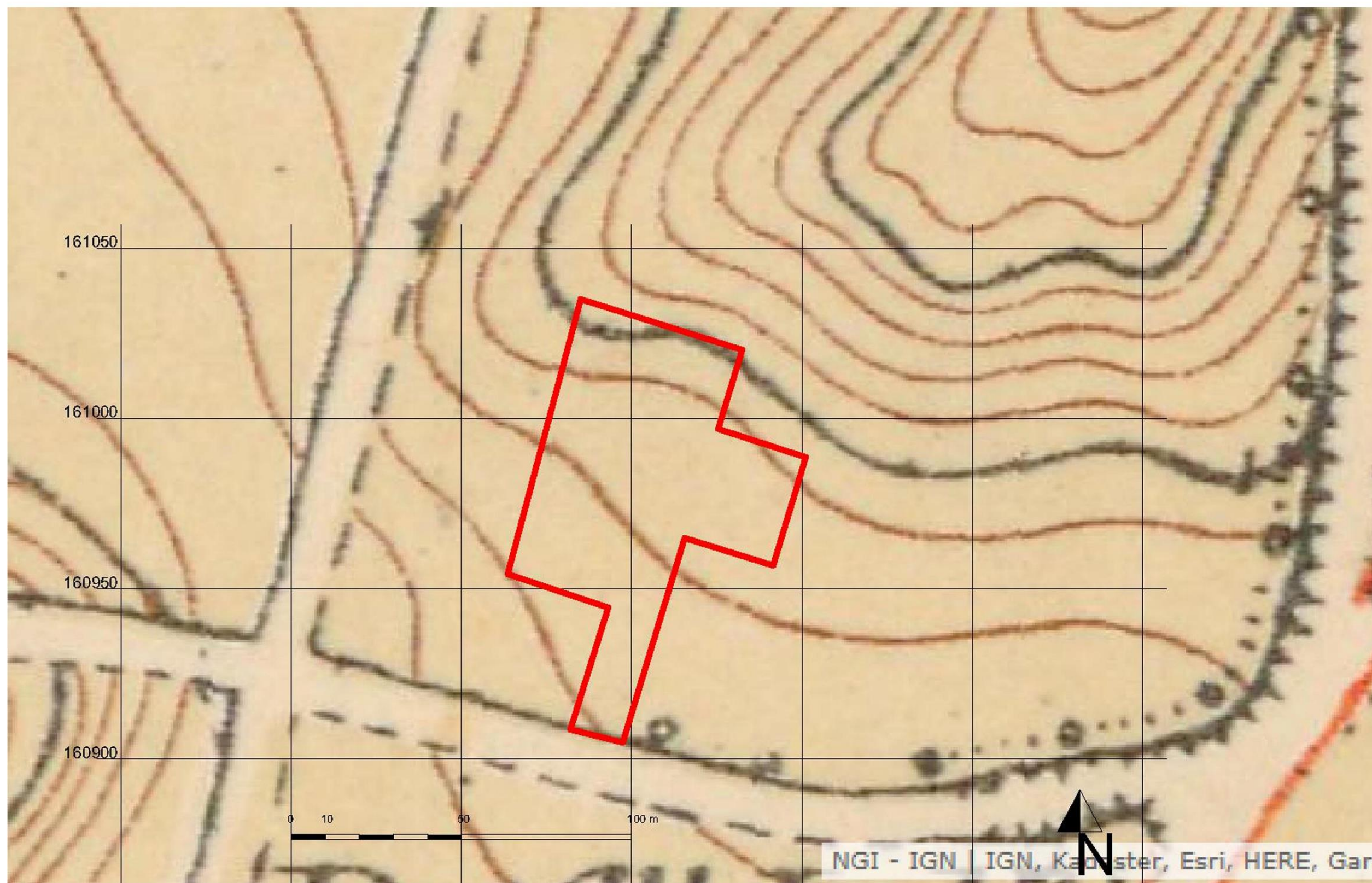
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 17
plan: het projectgebied op de
topografische kaart uit 1873

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

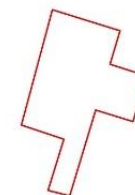

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.cartesius.be

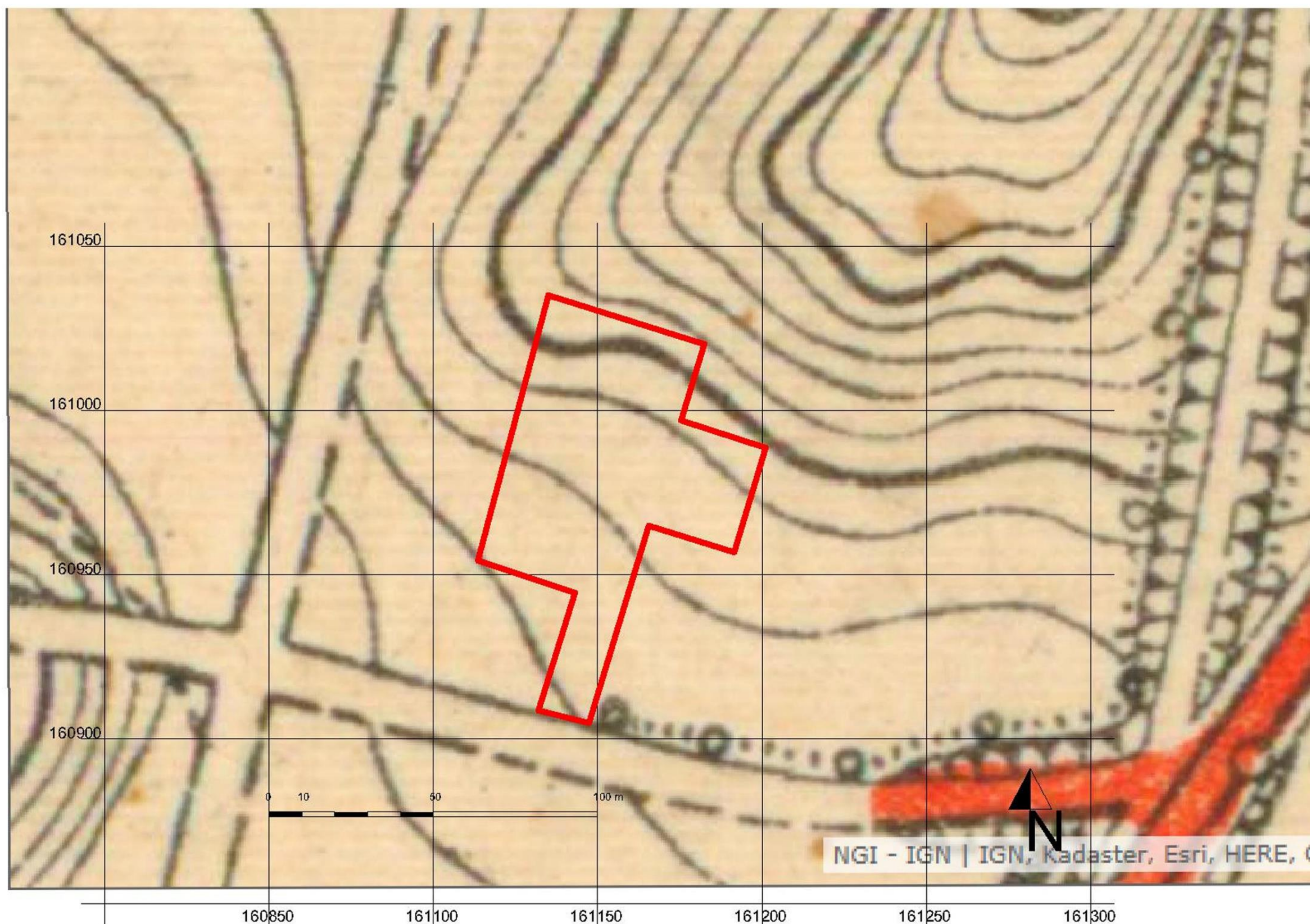
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 18
plan: het projectgebied op de
topografische kaart uit 1904

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

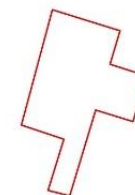

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.cartesius.be

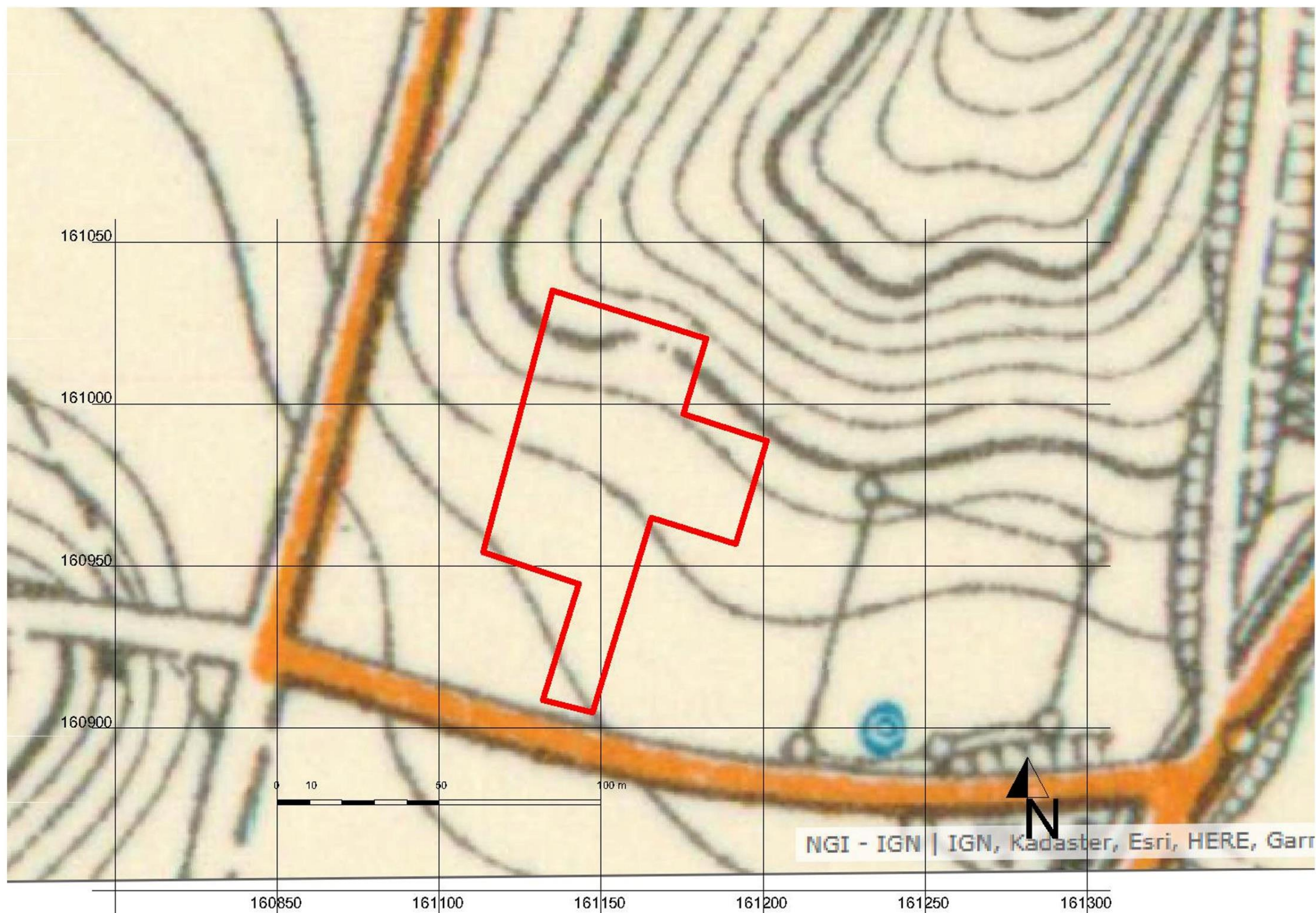
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 19
plan: het projectgebied op de
topografische kaart uit 1939

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

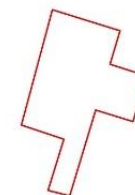

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.cartesius.be

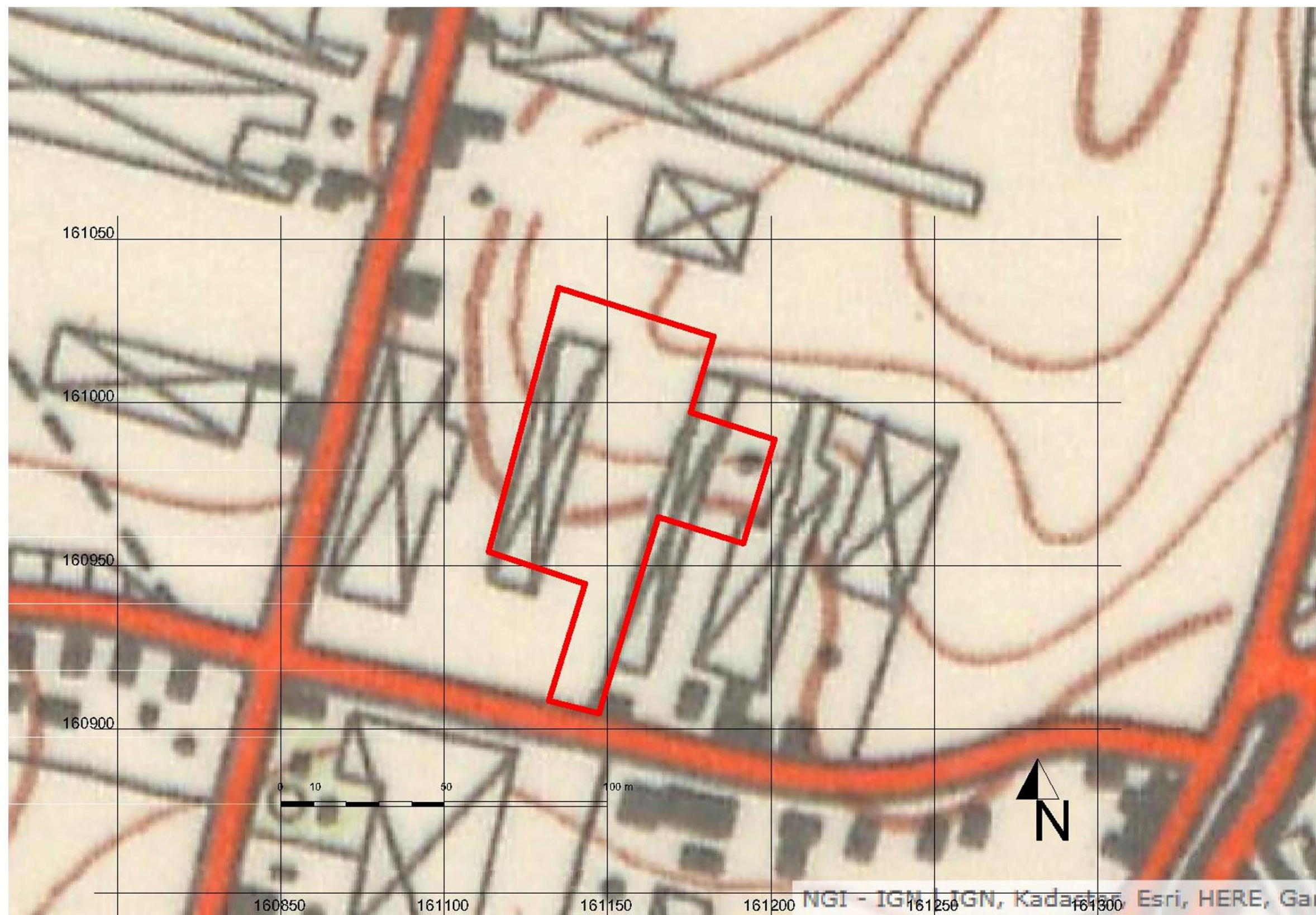
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 20
plan: het projectgebied op de
topografische kaart uit 1969

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

NGI - IGN, Kadaster, Esri, HERE, Garmin

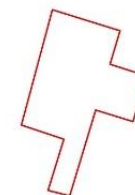

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.cartesius.be

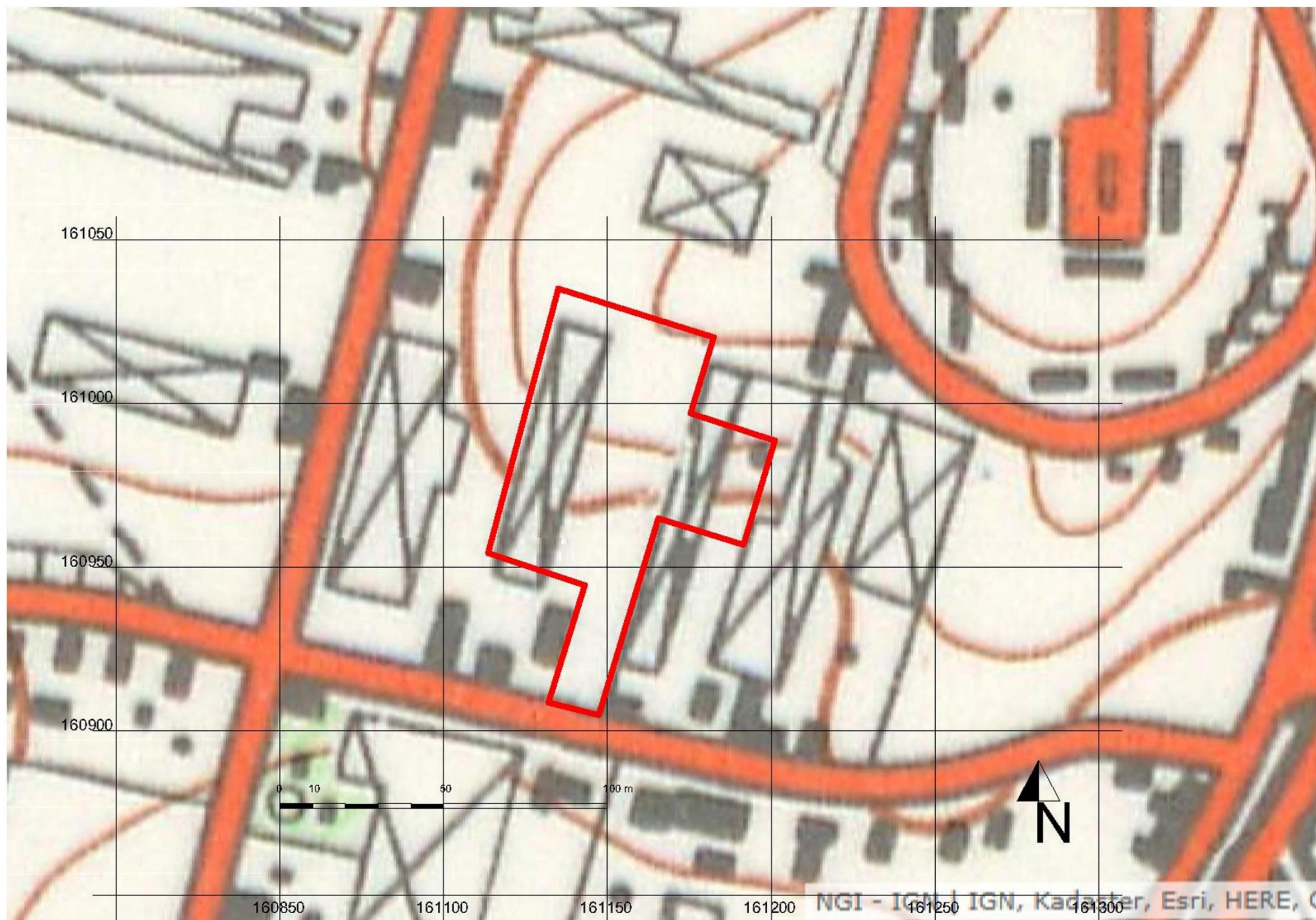
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 21
plan: het projectgebied op de
topografische kaart uit 1989

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

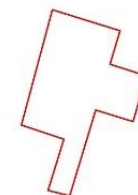

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

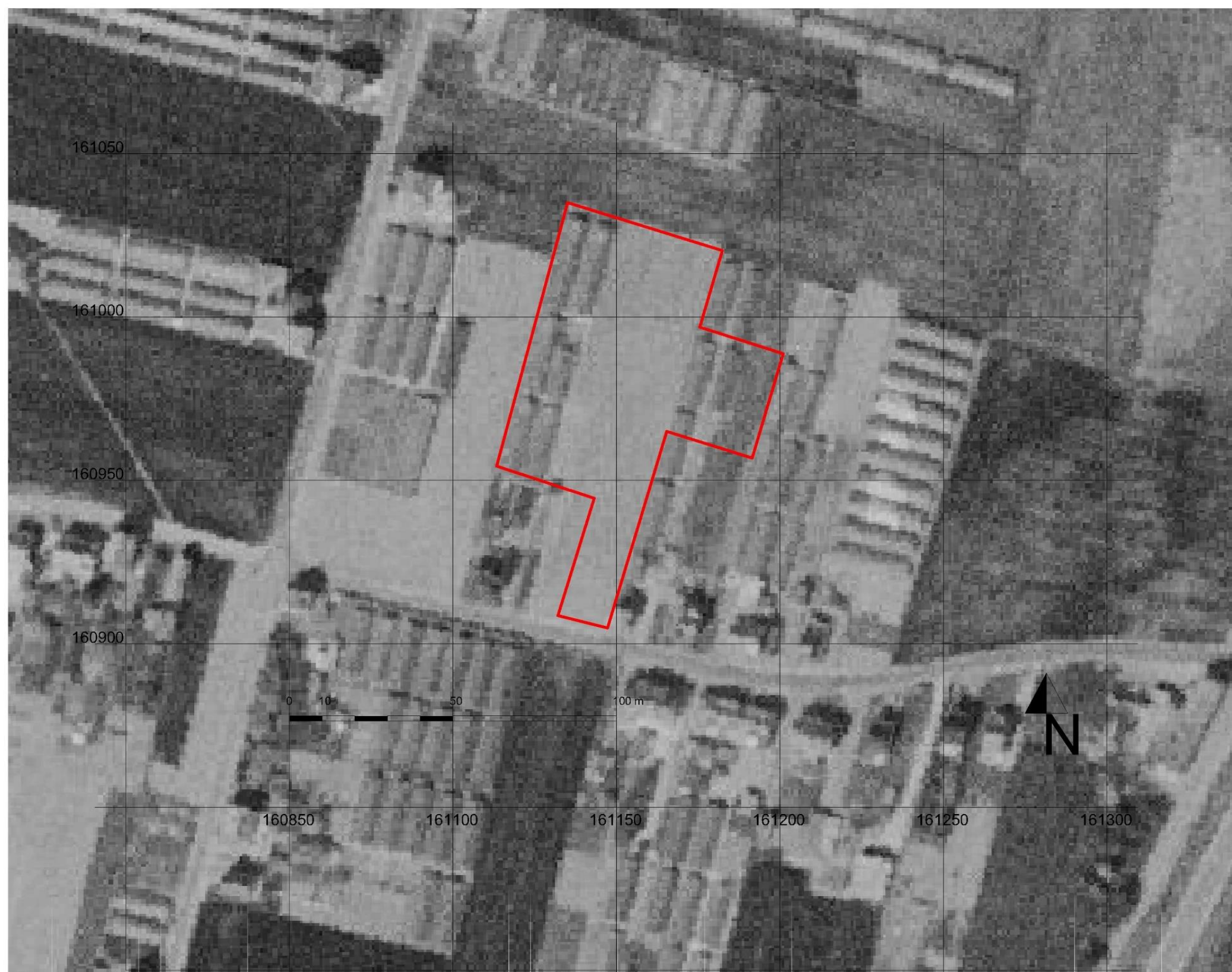
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 22
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 1971

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

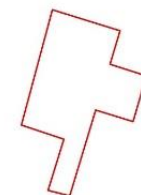

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 23
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 1979-1990

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

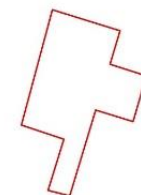

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 24
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 2000-2003

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

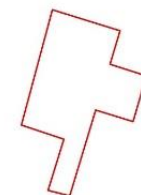

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 25
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 2005-2007

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

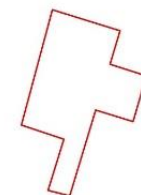

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 26
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 2012

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

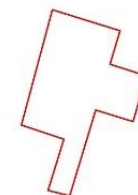

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

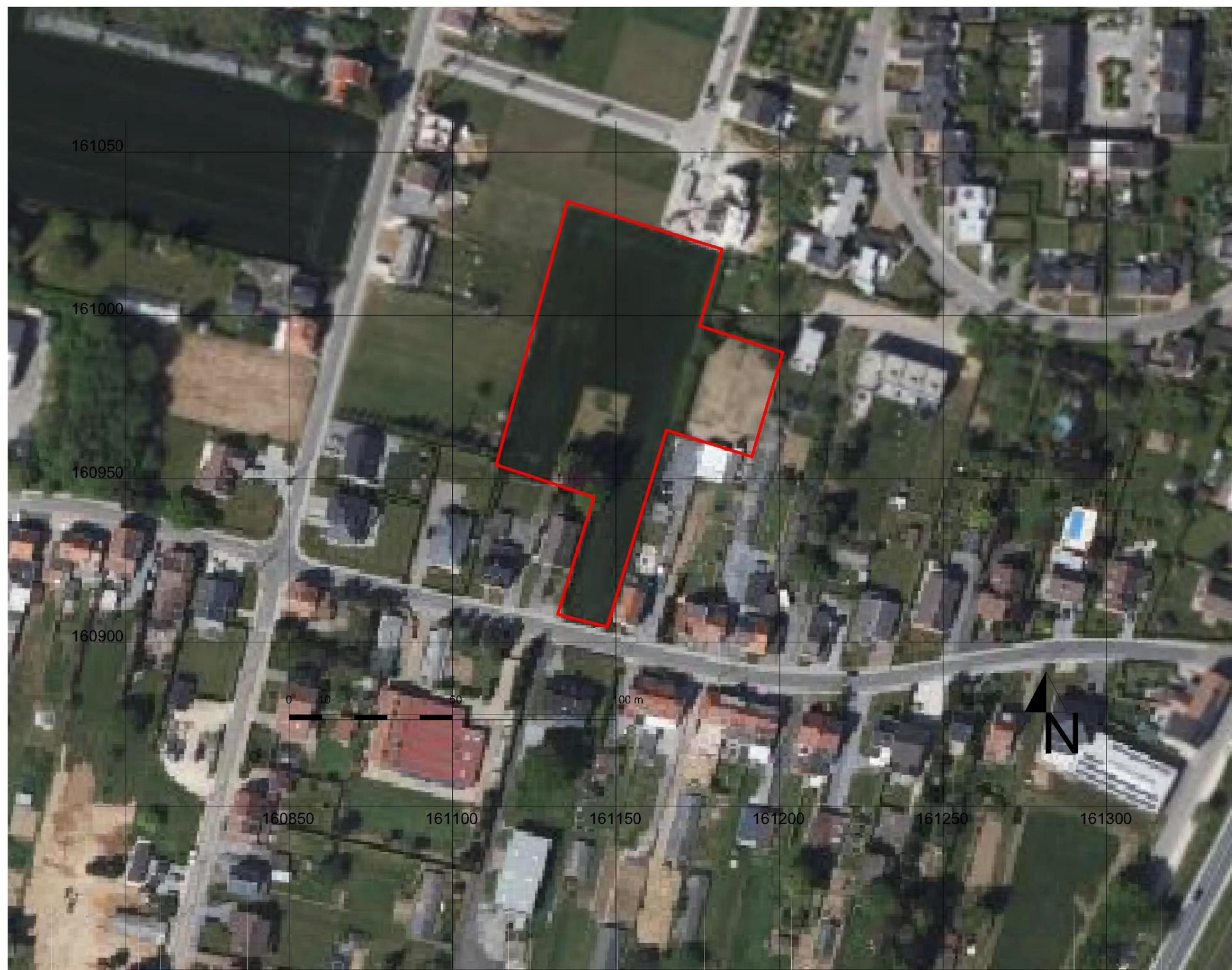
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 27
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 2014

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

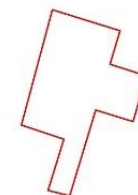

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 28
plan: het projectgebied op de
luchtfoto uit 2016

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

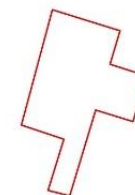

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geo.onroendergoed.be

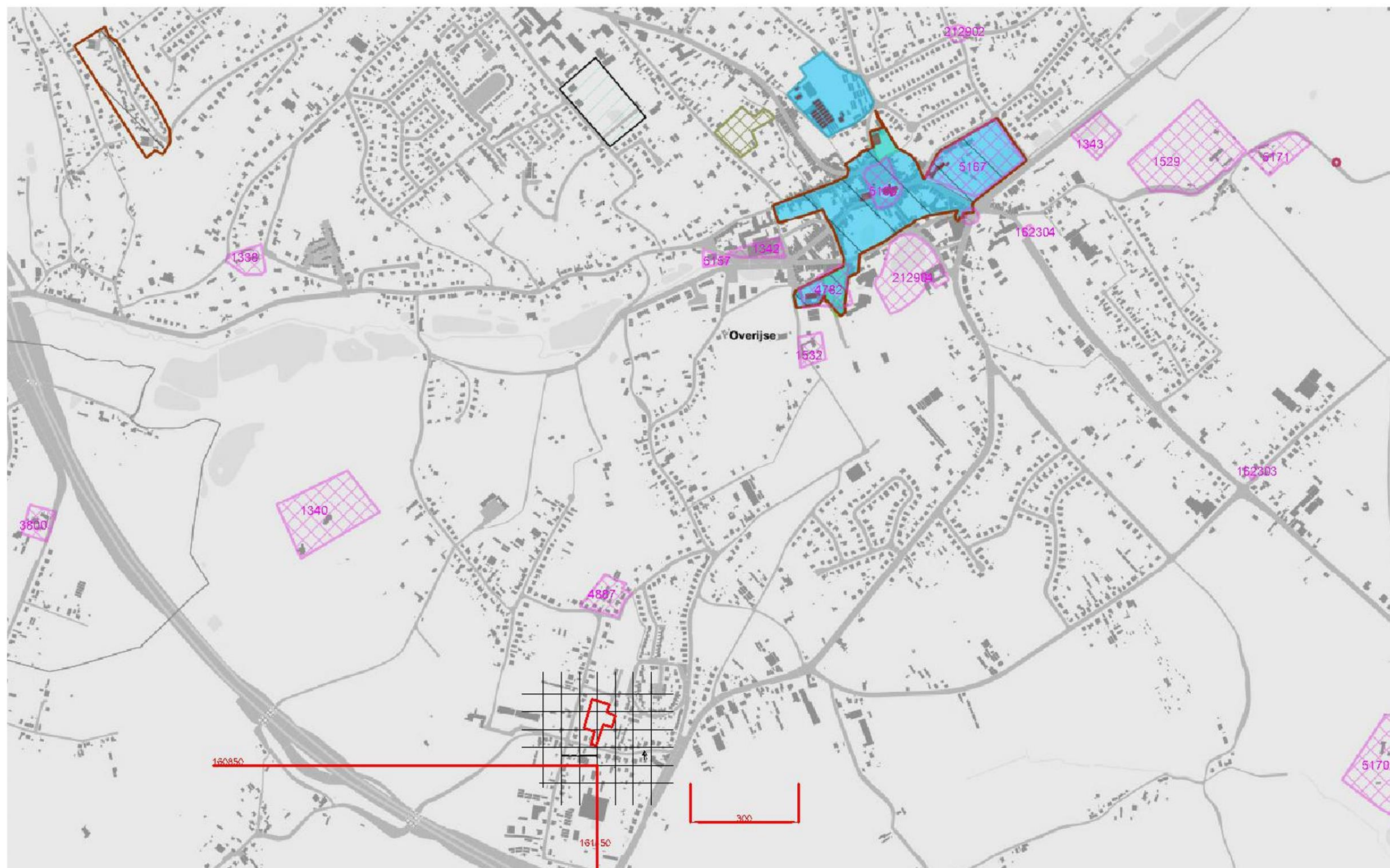
Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 29
plan: het projectgebied op de
CAI-locaties kaart

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

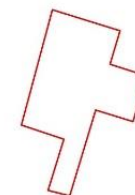

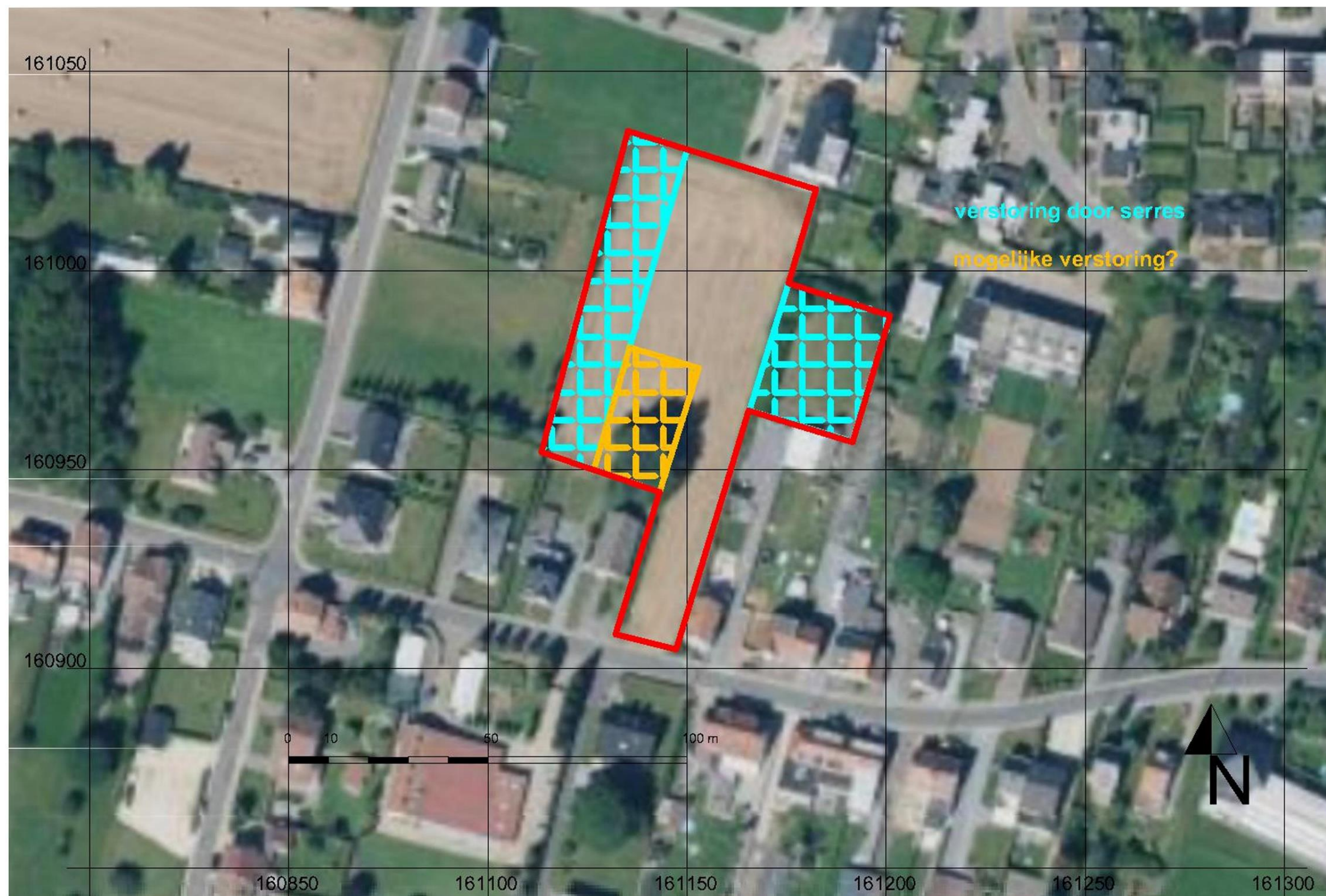
Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

Project: Overijse - Bredestraat
Bijlage nr: 30
plan: synthese van de verstoring
op de luchtfoto uit 2016

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

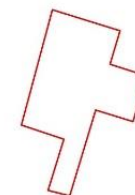

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: www.geopunt.be

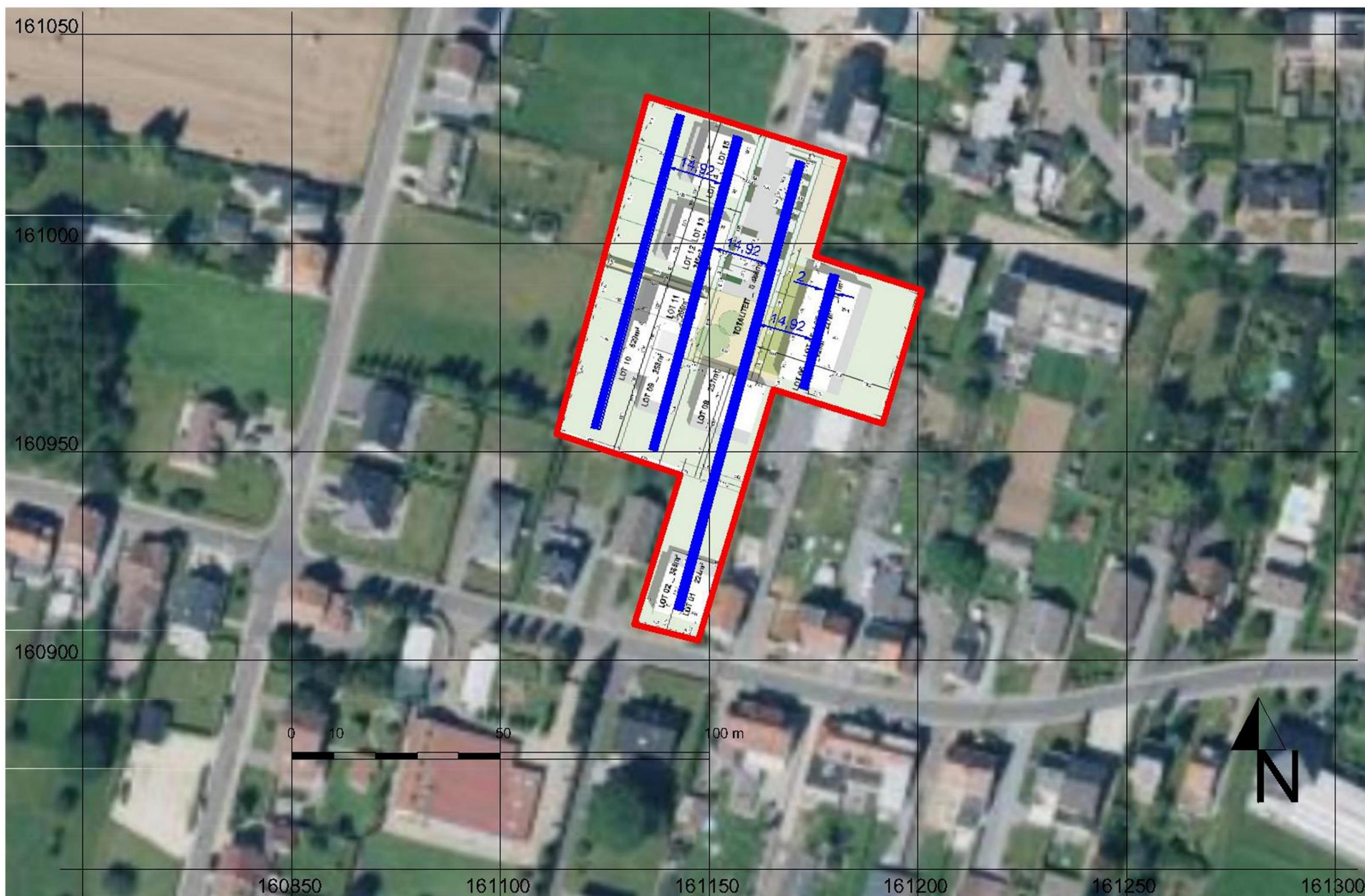
Project: Overijse - Bredestraat

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

Bijlage nr: 31
plan: voorstel van de proefsleuven
op de luchtfoto uit 2016

Projectcode: 2017E335
Datum aanmaak plan: 06/10/2017
Bron: opdrachtgever

Project: Overijse - Bredestraat

Bijlage nr: 32
plan: voorstel van de proefsleuven
op het inplantingsplan

Situering plangebied:

GRID: Lambert72 coördinatenstelsel

